İŞKUR

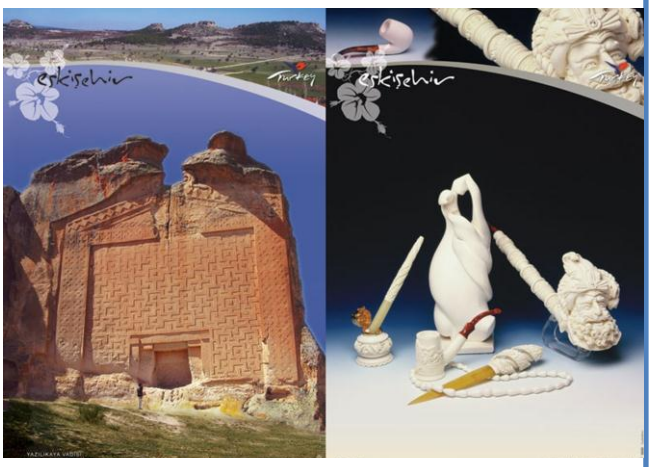

2014

ESKİŞEHİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ESKİŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

AHMET ÖZMOR - İSTATİSTİKÇİ

BURCU METE - İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR hizmetlerini daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları derlenerek hazırlanan bu Rapor işgücü piyasasının tüm aktörlerin yararlanacağı bir kaynak niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Eskişehir İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Güngör Azim TUNA
Eskişehir Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı 12 Mayıs-27 Haziran tarihlerinde, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129.065 işyeri ile görüşülmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda 110.509 işyerine bizzat kurum personelimiz tarafından işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. İlimizde ise bu kapsamda 2.068 işyeri bizzat ziyaret edilmiş ve 1.883 işyerine işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi Raporu" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Hasan YOLDAŞ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 8
GİRİŞ 10
BİRİNCİ BÖLÜM 12
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 12
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 12
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 12
İŞKUR GÖSTERGELERİ 13
İKİNCİ BÖLÜM 18
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 18
AMAÇ VE YÖNTEM 18
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 20
AÇIK İŞLER 32
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 60
SONUÇ 65
KAYNAKÇA 68
EKLER 69
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 69
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 74

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 12
Tablo 2. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)..... 13
Tablo 3. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)..... 14
Tablo 4. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*) 14
Tablo 5. Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)..... 15
Tablo 6. 2013 İşsizlik Sigortası Hak Edenlerin Meslekleri(İlk On Meslek) 16
Tablo 7. 2014 İşsizlik Sigortası Hak Edenlerin Meslekleri(İlk On Meslek) 16
Tablo 8.Mesleklere Göre İşsizlik Sigortası Hak Edenler(İlk On Beş), Eskişehir, 2014 17
Tablo 9.İşyeri Büyüklüğüne Göre Sektörel Dağılım,2014..... 20
Tablo 10.Kuruluş Yıllarına Göre İşyeri Sayıları, 2014..... 22
Tablo 11. Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, 2014..... 23
Tablo 12.Meslek Gruplarına Ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, 2014 23
Tablo 13.En Çok Çalışılan Meslekler (ilk yirmi), 2014..... 24
Tablo 14.İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı Ve Oranı, 2014 26
Tablo 15.Yabancı Ortaklık-Çalışan İlişkisi 27
Tablo 16.Eskişehir İhracat Yapan İşyeri Sayısı Ve Oranları, 2014..... 28
Tablo 17. Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayıları Ve Oranları, 2014..... 29
Tablo 18. Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Ve Oranları, 2014..... 30
Tablo 19.Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, 2014 32
Tablo 20.Sektörlere Göre Açık İş Oranı, 2014 33
Tablo 21.İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, 2014..... 34
Tablo 22.İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, 2014..... 34
Tablo 23.Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, 2014 35
Tablo 24.Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, 2014 36
Tablo 25.Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, 2014..... 36
Tablo 26.Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, 2014 38
Tablo 27.Eğitim Durumuna Ve Becerilere Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014 39
Tablo 28.Mesleklerin Becerilere Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014..... 41
Tablo 29.İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı, 2014 42
Tablo 30.Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, %, 2014..... 43
Tablo 31.Açık İşlerin Eğitim Durumuna ve Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014 44
Tablo 32. Yabancı Ortaklığı ve İhracat Yapan Firmaların Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014 44
Tablo 33.Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı, %, 2014 45
Tablo 34.İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı, 2014..... 45
Tablo 35.İşkur Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, 2014..... 45
Tablo 36.Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, %, 2014 46
Tablo 37.Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014 47

Tablo 38.Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014 47
Tablo 39.Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014 48
Tablo 40.Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, %, 2014 48
Tablo 41. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı, 2014..... 49
Tablo 42. Yıllara göre TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı, 2014..... 50
Tablo 43. TGÇM Elemanların Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, 2014 51
Tablo 44.Sektörlere Göre Toplam İşveren TGÇM İşveren Sayı ve Oranı, 2014..... 51
Tablo 45.Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı,2014 52
Tablo 46.Yıllara göre TGÇM Dağılımı, %, 2013-2014..... 53
Tablo 47. İşveren Büyüklüklerine Göre Sektörlerde Tüm İşverenlerin TGÇ İşverenlere Oranı, 2014..... 54
Tablo 48. Temininde Güçlük Çekme Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı, %, 2014..... 56
Tablo 49. TGÇ Nedenlerine Göre TGÇ İlk Beş Meslek, 2014 57
Tablo 50. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı, 2014..... 58
Tablo 51. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı Eskişehir-Türkiye Karşılaştırması, 2014 58
Tablo 52.Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı, 2014..... 61
Tablo 53.Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı, 2014..... 62
Tablo 54.Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı (Mevsimlik İşler İçin), 2014 62
Tablo 55. Net İstihdam Azalış ve Artışı Beklentisi Olan Meslekler, 2014..... 63
Tablo 56.Mevsimlik çalışanların istihdam değişim oranı, %, 2014..... 64

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1. Eskişehir İline Ait Temel İşgücü Verileri, %, 2008-2013 Yılları 12
Grafik 2.Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı, %, 2014 21
Grafik 3.Türkiye-Eskişehir İşyeri Özellikleri Oranları, %, 2014 25
Grafik 4. Sektörel Olarak İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyerinin Dağılımı, 2014 27
Grafik 5. Sektörel Olarak Eskişehir'de İhracat Yapan İşyeri Dağılımı, 2014 28
Grafik 6. Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyerinin Dağılımı, 2014 29
Grafik 7. Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerlerinin Dağılımı, 2014 31
Grafik 8.Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014 37
Grafik 9.Cinsiyete Ve Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014 37
Grafik 10.Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı, %, 2014 39
Grafik 11.Beceriler Ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014 40
Grafik 12.Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014 43
Grafik 13. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı Eskişehir-Türkiye Karşılaştırması, %, 2014 59
Grafik 14.Net İstihdam Artışı ve Azalışı Eskişehir Türkiye Karşılaştırması, %, 2014 60

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TGÇM: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasının genel görünümü için işgücünü etkileyen unsurlardan temel işgücü verilerini kullanabiliriz. Bunlar İşgücüne Katılma Oranı, İstihdam Oranı ve İşsizlik Oranıdır. İşgücüne Katılma Oranı, bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder. İstihdam Oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. İşsizlik Oranı ise, işgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesidir. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. Bu tanımlara göre 2013 yılı TÜİK verileri şöyledir; İşgücüne Katılım Oranı: 46,9%, İstihdam Oranı: 42,9% ve İşsizlik Oranı: 8,5%'tur.

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 33.022 kişidir. Bunların 54,5%'i erkeklerden oluşurken 45,5%'i kadınlardan oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz imalat sektöründedir. Mesleklere göre açık işlere baktığımızda ilk üç meslek şöyledir; imalat ve ilgili işçiler (makine ile), müşteri temsilcisi, beden işçisi (genel)dir. İşe yerleştirmede imalat ve ilgili işçiler (makine ile) toplam işe yerleştirmenin 34,%'ini oluşturarak ilk sırada yer almaktadır. Eskişehir İl Müdürlüğünde açılan eğitim programları kapsamında ilk sırada 78,8% oranla işbaşı eğitim programları (İEP) gelmektedir. Eskişehir için 2013-2014 işsizlik sigortası hak edenlerin karşılaştırmasını yaptığımızda 2013 yılında ilk onda yer alan *proses işçisi ve muhasebeci* meslekleri yerine *şoför (yolcu taşıma) ve beden işçisi (temizlik)* mesleklerinde işsizlik sigortası hak edenler gelmiştir.

2014 İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre, Eskişehir ilindeki açık iş oranı[1] %3,3'tür. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının 25,4% ile bilgi ve iletişim sektöründe olduğu görülmektedir. Bilgi ve iletişim sektörünü 5,5% açık iş oranı ile gayrimenkul faaliyetleri ve 5,0%'lik açık iş oranı ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü izlemektedir. 8,5% ile Eskişehir'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır. Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek müşteri temsilcisidir. Açık işlerin 21,1%'ini müşteri temsilcisi oluşturmaktadır. İlde eğitim düzeyine göre istenen açık işlerin 34,7%'sini genel lise eğitim düzeyi oluşturmaktadır. Eskişehir ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelediğimizde Türkiye sonucunda olduğu gibi en fazla imalat sektöründe eleman temininde güçlük çekilmektedir. İmalat sektöründeki işyerlerinin 55,3%'ü eleman temininde güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.

[1] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir: AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Temininde güçlük çekilen ilk üç meslek grubu tüm meslek gruplarının 70,2%'sini oluşturmaktadır. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar 33,6% ile ilk sırada yer alırken, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar 18,4% ile ikinci sırada ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar 18,2% ile üçüncü sırada yer almaktadır. Temininde en çok zorluk çekilen meslek müşteri temsilcisi, toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin 15,9%'unu oluşturmaktadır.

Teminde güçlük nedeni olarak işverenlerin büyük çoğunluğu iş tecrübesine sahip eleman olmamasını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli beceriye/niteliğe sahip olmamasını, üçüncü sırada meslekte eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İş tecrübesine sahip eleman olmayan meslek olarak müşteri temsilcisi ilk sırada yer almaktadır. Müşteri temsilcisi temininde güçlük çeken işyerlerinin 98,8%'i bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve iş tecrübesine sahip eleman olmamasını gerekçe olarak göstermişlerdir.

Eskişehir İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre net istihdam değişiminde lokomotif olan üç sektör imalat, bilgi ve iletişim ile toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Türkiye sonuçlarında da net istihdam değişimi en fazla olduğu sektör imalattır. Türkiye geneli için ikinci sırada inşaat, üçüncü sırada idari ve destek hizmet faaliyetleri gelmektedir. İlde net istihdam değişim oranı[2] 7,0% ile 5,1% olan Türkiye net istihdam değişim oranının üzerindedir. Net istihdam artışı beklenen ilk 3 meslek; bisküvi imalatçısı, müşteri temsilcisi, beden işçisi (genel)dir. Net istihdam azalışı beklenen ilk 3 meslek; ayakkabı imalatçısı, matematik öğretmenliği-ortaöğretim-, inşaat kalfası(genel)dir.

[2] Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) istihdam değişimini açıklar ve net istihdam değişiminin toplam çalışana oranını ifade eder.

GİRİŞ

Eskişehir ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşzamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır. Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm; ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergeleri ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm; İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Eskişehir işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm; Eskişehir işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Tablo 1. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	44,8	9,9	40,4
2009	44,1	15,2	37,4
2010	42,7	10,5	38,2
2011	42,2	8,9	38,4
2012	44,0	8,4	40,3
2013	46,9	8,5	42,9

Grafik 1. Eskişehir İline Ait Temel İşgücü Verileri, %, 2008-2013 Yılları

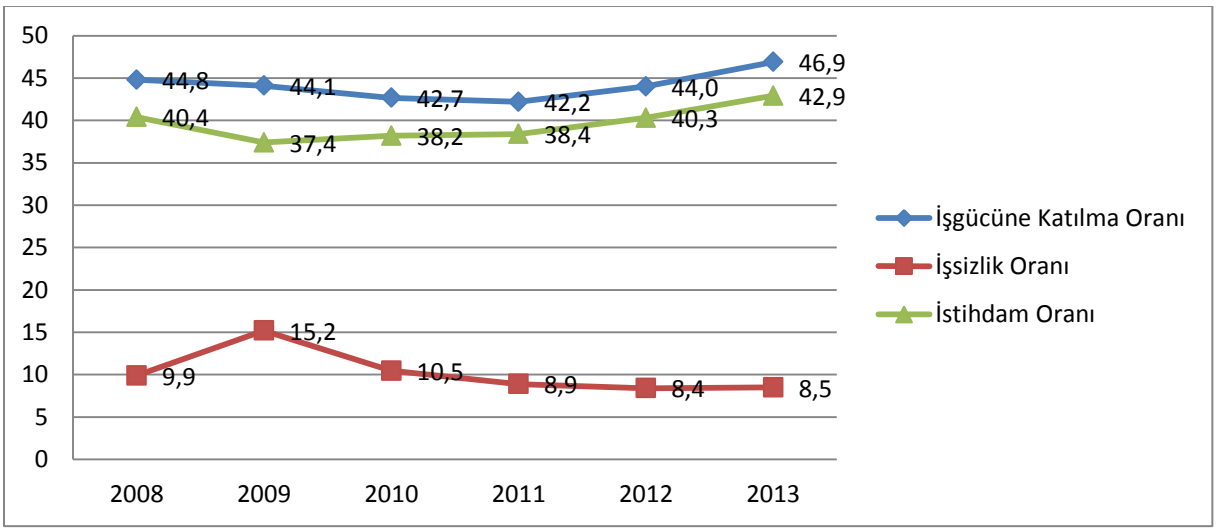

Kaynak: TÜİK

2010 yılından sonra işgücüne katılma oranı ve istihdam oranında birbirine göre paralel olarak artış olmuştur. İşsizlik oranı ise 2009-2012 yılları arasında azalmıştır. Yukarıdaki veriler ışığında şunu söyleyebiliriz; 2008-2010 yıllarındaki işgücü verileri dünyada gözüken ekonomik kriz neticesindeki verilerdir. 2010 yılından sonra ekonomik krizin etkilerinin azaldığını söyleyebiliriz. Buna göre 2013 yılında işgücüne katılma oranı 46,9% ve istihdam oranı 42,9% ile son altı yılın en yüksek değerlerine ulaşmıştır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Tablo 2. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
Beden İşçisi (Genel)	3.069	İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	3.488
İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	3.021	Beden İşçisi (Genel)	2.596
Temizlik Görevlisi	1.773	Temizlik Görevlisi	1.746
Büro Memuru (Genel)	1.263	Büro Memuru (Genel)	1.151
Proses İşçisi	1.091	Satış Danışmanı	1.057
Satış Danışmanı	1.080	Müşteri Temsilcisi	1.019
Sekreter	1.031	Sekreter	937
Müşteri Temsilcisi	752	Proses İşçisi	714
Ön Muhasebeci	646	Ön Muhasebeci	568
Bilgisayar İşletmeni	538	Elektrikçi (Genel)	467
Diğer Meslekler	19.354	Diğer Meslekler	19.279
Toplam	33.618	Toplam	33.022

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yılı için mesleklere göre kayıtlı işsizlere bakıldığında ilk beş sırada, 10,6% ile İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle), 7,9% ile Beden İşçisi (Genel), 5,3% ile Temizlik Görevlisi, 3,5% ile Büro Memuru (Genel) ve 3,2% ile Satış Danışmanı yer almaktadır. Oranlardan da anlaşılacağı üzere ilk dört meslek vasıf gerektirmeyen mesleklerdir. Vasıf gerektiren mesleklerde kayıtlı işsiz oranı düşüktür.

2013 yılının kayıtlı işsizlerinde ilk dört meslek 2014 yılı içindekilerle aynıdır. 2013 yılı toplam kayıtlı işsiz sayısı 2014 yılı rakamından çok az fazladır. Eskişehir'deki en fazla kayıtlı işsiz bulunan mesleklerden ilk onun oranının toplamı 2013 yılı için toplam kayıtlı işsizlerin oranının 42,4%'ü kadar, 2014 yılı için ise 41,6%'sı kadardır.

Tablo 3. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
İmalat Ve İlgili İşçiler (Mak.İle)	6.226	İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	6.410
Beden İşçisi (Genel)	3.908	Müşteri Temsilcisi	3.919
Müşteri Temsilcisi	1.497	Beden İşçisi (Genel)	2.927
Temizlik Görevlisi	903	Satış Danışmanı	724
İmal İşçisi	642	Temizlik Görevlisi	650
Satış Danışmanı	488	İmal İşçisi	590
Şoför-Yük Taşıma	389	Gaz Altı Kaynakçısı	443
Gaz Altı Kaynakçısı	389	Metal Mamuller Mon. İşçisi	389
Güvenlik Görevlisi	310	Güvenlik Görevlisi	293
Garson (Servis Elemanı)	309	Garson (Servis Elemanı)	291
Diğer Meslekler	7.554	Diğer Meslekler	5.784
Toplam	**22.615**	**Toplam**	**22.420**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yılı için ilk üç meslekteki toplam açık iş sayısı tüm mesleklerdeki açık iş sayısının 59,1%'dir. İlk beş meslekteki açık iş dağılımı şöyledir; İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle) 28,6%, Müşteri Temsilcisi 17,5%, Beden İşçisi (Genel) 13,1%, Satış Danışmanı 3,2% ve Temizlik Görevlisi 2,9%'dür.

2013 yılı için ilk üç meslekteki toplam açık iş sayısı tüm mesleklerdeki açık iş sayısının 51,4%'tür. İlk beş meslekteki açık iş dağılımı şöyledir; İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle) 27,5%, Beden İşçisi (Genel) 17,3%, Müşteri Temsilcisi 6,6%, Temizlik Görevlisi 3,9%, İmal İşçisi 2,8%'dir.

Tablo 4. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
İmalat Ve İlg.İş.(Makine İle)	2.884	İmalat Ve İlg.İş.(Makine İle)	2.152
Beden İşçisi (Genel)	1.476	Beden İşçisi (Genel)	1.781
İmal İşçisi	652	İmal İşçisi	591
Müşteri Temsilcisi	620	Müşteri Temsilcisi	473
Temizlik Görevlisi	570	Temizlik Görevlisi	165
Satış Danışmanı	136	Gaz Altı Kaynakçısı	111
Proses İşçisi	135	Satış Danışmanı	102
Güvenlik Görevlisi	123	Proses İşçisi	102
Cam Mamul İmal Ustası	118	Büro Mem. (Genel)	67
Kasiyer	87	Elektrikçi (Genel)	63
Diğer Meslekler	2.181	Diğer Meslekler	554
Toplam	**8.982**	**Toplam**	**6.161**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yılı için ilk üç meslekteki toplam işe yerleştirme sayısı tüm mesleklerdeki işe yerleştirme sayısının 73,4%'dur. İlk beş meslekteki işe yerleştirme dağılımı şöyledir; İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle) 34,9%, Beden İşçisi (Genel) 28,9%, İmal İşçisi 9,6%, Müşteri Temsilcisi 7,7%, Temizlik Görevlisi 2,7%'dür.

2013 yılı için ilk üç meslekteki toplam işe yerleştirme sayısı tüm mesleklerdeki işe yerleştirme sayısının 55,8%'dir. 2013 yılındaki işe yerleştirmede yer alan ilk beş meslek 2014 yılında yer alan ilk beş meslek ile aynıdır. Buna göre 2013 yılındaki ilk beş meslekteki işe yerleştirme dağılımı şöyledir; İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle) 32,1%, Beden İşçisi (Genel) 16,4%, İmal İşçisi 7,3%, Müşteri Temsilcisi 6,9%, Temizlik Görevlisi 6,3%'dür.

Tablo 5. Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Çalışanların Mesleki Eğitimi	-	-	-	-
Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı	1	6	4	10
Engelli Kursu/Kurum Kaynaklı	-	-	-	-
Eski Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	-	-	-	-
Gap II/İEP	-	-	-	-
Girişimcilik Eğitim Programı	11	153	132	285
Hükümlü Kursu/Komisyon Kaynaklı	-	-	-	-
Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	-	-	-	-
İşbaşı Eğitim Programı(İEP)	145	1.531	107	1.638
MEK/ İstihdam Garantili	11	139	63	202
MEK/İstihdam Garantisiz	2	34	14	48
MEK/Özel Politika	-	-	-	-
UMEM Projesi/ İEP	4	-	56	56
UMEM Projesi/ MEK	10	12	70	82
Toplam	**184**	**1.875**	**446**	**2.321**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Eskişehir'deki kurs dağılımına baktığımızda 78,8% ile ilk sırada işbaşı eğitim programları (İEP) gelmektedir. Eskişehir'de girişimcilik eğitim programının tüm programlara oranı 6%'dır. UMEM Projesi/MEK 'nin oranı ise 5,4%'tür.

Eskişehir'de kurslara katılan erkeklerin sayısı kadınların sayısının 4 katı kadardır. Oran olarak en fazla erkek, 93,5%, işbaşı eğitim programlarında yer alırken, en fazla kadın da, 100%, UMEM Projesi/ İEP' nde yer almaktadır.

Tablo 6. 2013 İşsizlik Sigortası Hak Edenlerin Meslekleri(İlk On Meslek)

2013 İŞSİZLİK SİGORTASI HAKEDENLERİN MESLEKLERİ	
Türkiye	Eskişehir
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BÜRO MEMURU (GENEL)	İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (MAKİNE İLE)
SATIŞ DANIŞMANI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	SATIŞ DANIŞMANI
MUHASEBECİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
ÖN MUHASEBECİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	ÖN MUHASEBECİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	PROSES İŞÇİSİ
SEKRETER	SEKRETER
AŞÇI	MUHASEBECİ

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7. 2014[3] İşsizlik Sigortası Hak Edenlerin Meslekleri(İlk On Meslek)

2014 İŞSİZLİK SİGORTASI HAKEDENLERİN MESLEKLERİ	
Türkiye	Eskişehir
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
SATIŞ DANIŞMANI	İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (MAKİNE İLE)
BÜRO MEMURU (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	SATIŞ DANIŞMANI
MUHASEBECİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
ÖN MUHASEBECİ	ÖN MUHASEBECİ
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	SEKRETER
MAKİNECİ (DİKİŞ)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
SEKRETER	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)

Kaynak: İŞKUR

Türkiye geneli ve Eskişehir için 2013 yılı işsizlik sigortası hak edenlerin mesleklerine baktığımızda Türkiye genelinde ilk on meslek içinde bulunan *beden işçisi (temizlik) ve aşçı* yerine Eskişehir'de *proses işçisi ve imalat ve ilgili işçiler (makine ile)* yer almaktadır.

Aynı şekilde 2014 yılı için Türkiye geneli ilk on meslek içinde bulunan *muhasebeci ve makineci (dikiş)* yerine Eskişehir'de *şoför (yolcu taşıma) ve imalat ve ilgili işçiler (makine ile)* yer almaktadır.

Türkiye geneli için 2013-2014 karşılaştırmasını yaptığımızda 2013 yılında ilk onda yer alan *aşçı* mesleği yerine *makineci (dikiş)* mesleğinde hak edenler gelmiştir.

[3] 2014(OCAK-AĞUSTOS) İÖ HAKEDENLER

Eskişehir için 2013-2014 işsizlik sigortası hakkedenlerin karşılaştırmasını yaptığımızda 2013 yılında ilk onda yer alan *proses işçisi ve muhasebeci* meslekleri yerine *şoför (yolcu taşıma) ve beden işçisi (temizlik)* mesleklerinde işsizlik sigortası hak edenler gelmiştir.

Tablo 8.Mesleklere Göre İşsizlik Sigortası Hak Edenler(İlk On Beş), Eskişehir, 2014[4]

Meslek	Erkek	Kadın	Toplam
Beden İşçisi (Genel)	237	77	314
İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	174	67	241
Temizlik Görevlisi	47	86	133
Şoför-Yük Taşıma	108	0	108
Satış Danışmanı	42	55	97
Büro Memuru (Genel)	45	50	95
Ön Muhasebeci	18	52	70
Sekreter	1	69	70
Şoför (Yolcu Taşıma)	51	1	52
Beden İşçisi (Temizlik)	30	18	48
Muhasebeci	19	28	47
Müşteri Temsilcisi	14	21	35
Kasiyer	5	29	34
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	29	3	32
Aşçı Yardımcısı	2	28	30
Eskişehir Toplam	**2.099**	**1.074**	**3.173**

Kaynak: İŞKUR

Mesleklerine göre işsizlik sigortası hak eden işsizlerin dağılımına baktığımızda ilk on beşteki meslekteki işsizlerin oranı 44,3%'tür. İlk beş meslekteki işsizlik hak eden işsizlerin oranı şöyledir; 9,9% ile Beden İşçisi (Genel), 7,6% ile İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle), 4,2% ile Temizlik Görevlisi, 3,4% ile Şoför-Yük Taşıma ve 3,1% Satış Danışmanıdır. Tabloya baktığımızda erkekler kadınların iki katı kadardır.

[4] 2014(OCAK-AĞUSTOS) İÖ HAKEDENLER

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu[5]" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri,
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek),
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet),
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni),
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[5] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 9.İşyeri Büyüklüğüne Göre Sektörel Dağılım,2014

Sektörlere göre işyeri sayıları	1-9	10-49	50-249	250+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	16	7	1	31
İmalat	74	277	98	32	480
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	3	2	1	7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	7	1	0	8
İnşaat	274	190	25	1	490
Toptan ve perakende ticaret	101	248	48	2	400
Ulaştırma ve depolama	23	34	12	1	70
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	36	105	12	1	154
Bilgi ve iletişim	8	22	1	1	32
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	6	0	0	7
Gayrimenkul faaliyetleri	7	5	0	0	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	43	50	0	0	93
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10	26	18	2	56
Eğitim	10	51	4	2	67
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	25	3	4	35
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	1	3	0	9
Diğer hizmet faaliyetleri	6	20	6	0	33
Genel Toplam	**609**	**1.086**	**241**	**48**	**1.984**

Kaynak: İPTA

Sektörlere göre işyeri dağılımına baktığımızda toplam işyeri sayısına göre ilk beş sektör şöyledir; 24,7% ile inşaat, 24,2% ile imalat, 20,2% ile toptan ve perakende ticaret, 7,8% ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, 4,7% ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerdir. Çalışan sayılarına göre işyeri dağılımı büyükten küçüğe şöyledir; 54,7% ile ***10-49,*** 30,7% ile ***1-9,*** 12,2% ile ***50-249,*** 2,4% ile ***250+*** işyerleridir. ***50+*** istihdamlı işyerlerinin imalat sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 2.Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı, %, 2014

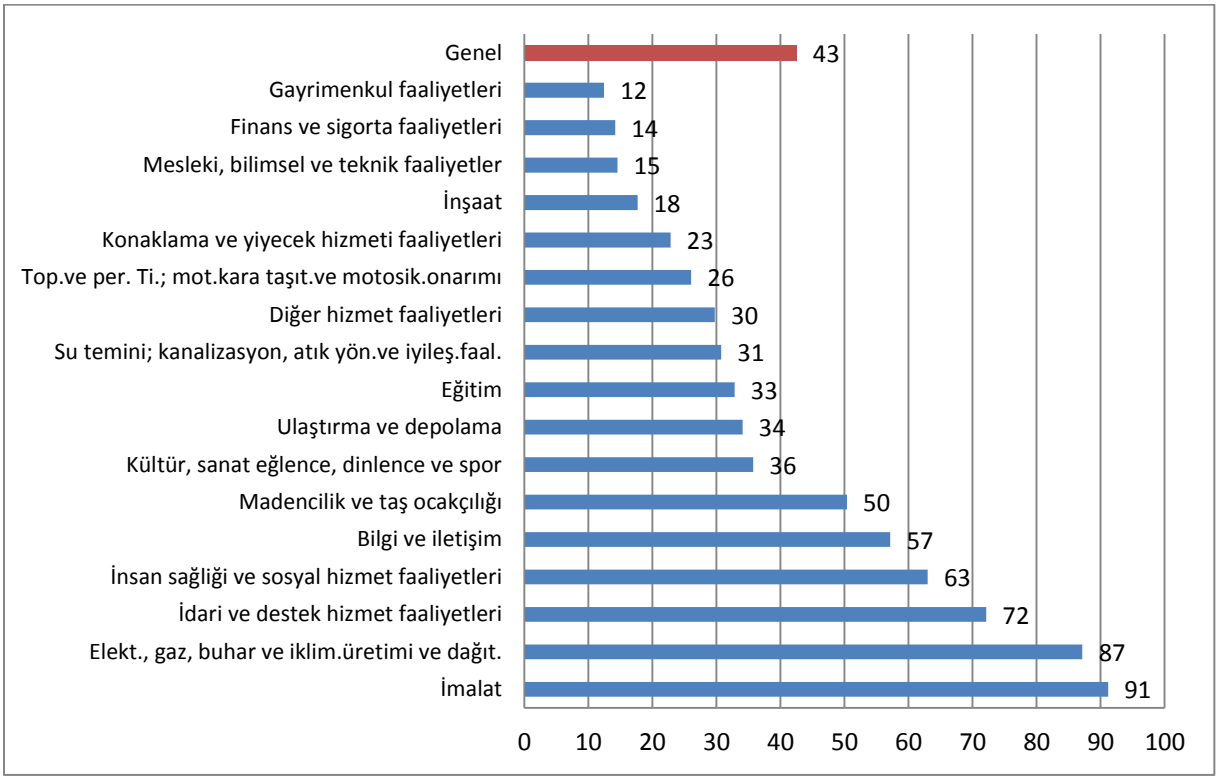

Kaynak: İPTA

Tüm işyerlerini göz önünde bulundurduğumuzda bir işyerine ortalama 43 çalışan düşmektedir. Sektörel olarak ortalama çalışan sayılarına baktığımızda ilk sırada 91 çalışan sayısı ile İmalat Sanayi, daha sonra 87 çalışan sayısı ile Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı (Bu sektördeki ortalama çalışan sayısının yüksek olmasının sebebi işyeri sayısı az olmasıdır. bu sektörde 8 işyeri bulunmasına rağmen 7 tanesi 10-49 çalışana sahip işyeri olduğu için ortalama çalışan sayısı yüksektir.) ve üçüncü sırada 72 çalışan sayısı ile İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri gelmektedir.

Tablo 10.Kuruluş Yıllarına Göre İşyeri Sayıları, 2014

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	4	5	5	4	7	4	31
İmalat	87	106	52	88	57	90	480
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	2	1	1	1	0	7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	4	2	1		0	8
İnşaat	189	145	56	49	23	28	490
Toptan ve perakende ticaret;	63	72	67	82	51	65	400
Ulaştırma ve depolama	15	23	9	13	7	3	70
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	50	47	20	14	12	12	154
Bilgi ve iletişim	7	10	7	2	1	6	32
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	2	0	0	1	1	7
Gayrimenkul faaliyetleri	2	8	1	0	0	1	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	21	34	11	13	3	10	93
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21	17	8	6	1	2	56
Eğitim	20	24	6	12	2	3	67
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	12	5	5	0	1	35
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	3	3	0	0	1	9
Diğer hizmet faaliyetleri	4	6	2	2	2	16	33
Genel Toplam	**500**	**521**	**257**	**293**	**168**	**244**	**1.984**

Kaynak: İPTA

Kuruluş yıllarına göre işyerleri incelendiğinde toplam işyerlerinin yarısının 10 yaşın altında olduğu, inşaat sektöründeki işyerlerinin diğer sektörlerdeki işyerlerine göre çok genç olduğu, daha kurumsal işyerlerinin imalat, toptan ve perakende ticaret sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. İşyeri bilgi formu uygulanan işyerlerinden sadece iki sektör kuruluş yılı itibariyle, ***25 yıl ve üzeri,*** işyerine sahip değildir. Bunlardan birisi Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, diğeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleridir.

Tablo 11. Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, 2014

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.262	300	1.562	80,8%	19,2%
İmalat	35.236	8.525	43.761	80,5%	19,5%
Elekt., gaz, buhar ve ikl. üre. ve dağ.	503	108	610	82,4%	17,6%
Su temini; kan., atık yön. ve iyil. faal.	186	60	246	75,6%	24,4%
İnşaat	7.651	1.006	8.657	88,4%	11,6%
Toptan ve perakende ticaret	7.523	2.900	10.422	72,2%	27,8%
Ulaştırma ve depolama	2.036	350	2.386	85,3%	14,7%
Konak. ve yiy. hiz. faal.	2.283	1.235	3.518	64,9%	35,1%
Bilgi ve iletişim	1.091	738	1.829	59,7%	40,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	42	57	99	42,4%	57,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	117	33	149	78,1%	21,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	929	424	1.353	68,7%	31,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2.993	1.047	4.039	74,1%	25,9%
Eğitim	932	1.268	2.200	42,4%	57,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faal.	682	1.524	2.205	30,9%	69,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	237	84	322	73,8%	26,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	758	224	982	77,2%	22,8%
Genel Toplam	**64.459**	**19.882**	**84.341**	**76,4%**	**23,6%**

Kaynak: İPTA

Cinsiyete göre çalışan oranlarına baktığımızda erkeklerin oranı 76,4% iken kadınların oranı 23,6% 'dır. Erkek çalışanın en fazla olduğu sektör 88,4% ile inşaat sektörüdür. Kadın çalışanın en fazla olduğu sektör ise 69,1% ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir. Erkek çalışanın en fazla olduğu sektörler bedenen çalışmaya dayalı sektörler olduğu görülmektedir.

Tablo 12.Meslek Gruplarına Ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, 2014

Meslek Grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4.009	3.196	7.205	55,60%	44,40%
Hizmet Ve Satış Elemanları	5.777	2.569	8.346	69,20%	30,80%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6.346	3.317	9.664	65,70%	34,30%
Nitelikli Tar., Orm. Ve Su Ürün. Çalış.	672	67	739	90,90%	9,10%
Profesyonel Meslek Mensupları	4.885	3.291	8.176	59,70%	40,30%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	20.673	2.698	23.371	88,50%	11,50%
Teknis., Teknik. Ve Yard. Prof. Meslek Mensupları	5.287	1.042	6.329	83,50%	16,50%
Tesis Ve Makine Oper.Ve Montajcılar	15.497	3.368	18.865	82,10%	17,90%
Yöneticiler	1.312	334	1.645	79,70%	20,30%
Genel Toplam	**64.459**	**19.882**	**84.341**	**76,4%**	**23,6%**

Kaynak: İPTA

Çalışanların sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları meslek gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Kadın çalışanların erkeklerden farklı olarak profesyonel meslekler ve büro hizmetlerinde daha aktif olduğu görülmektedir. Erkek çalışanın en fazla olduğu meslek grubu 90,9% ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır. Kadın çalışanın en fazla olduğu meslek grubu ise 44,4% ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Meslek gruplarına göre çalışan erkeklerin oranının 50%'nin altına düştüğü bir meslek grubu yoktur. Buda bize erkeklerin iş hayatında daha aktif olduğunu göstermektedir.

Tablo 13.En Çok Çalışılan Meslekler (ilk yirmi), 2014

Genel	Erkek	Kadın
Seri Üretim Tezgah Operatörü	Seri Üretim Tezgah Operatörü	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Bisküvi İmalat İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Müşteri Temsilcisi
Bisküvi İmalat İşçisi	Şoför-Yük Taşıma	Satış Danışmanı
Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Satış Danışmanı	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Muhasebeci
Beden İşçisi (Genel)	Gaz Altı Kaynakçısı	Sekreter
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Satış Danışmanı	Makineci (Dikiş)
Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi	İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)
Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Kasiyer
Garson (Servis Elemanı)	Seramik İmal İşçisi	Ön Muhasebeci
Seramik İmal İşçisi	Çikolatalı Ürünler İmalat İşçisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Gaz Altı Kaynakçısı	Sevkiyat Görevlisi	Paketleme İşçisi (Gıda)
Muhasebeci	Sıvacı	Hemşire
Çikolatalı Ürünler İmalat İşçisi	Madenci (Genel)	Ambalajcı (Makine İle)
Beden İşçisi (İnşaat)	Müşteri Temsilcisi	Bulaşıkçı (Stevard)
Sevkiyat Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Kablo Montaj İşçisi
Madenci (Genel)	Kalite Kontrolcü	Paketleme İşçisi (El İle)
Kalite Kontrolcü	Büro Memuru (Genel)	Proses İşçisi

Kaynak: İPTA

Genel olarak en çok çalışılan mesleklere baktığımızda imalat sanayi ile ilgili mesleklerin yoğunluğu göze çarpmaktadır. Genel olarak çalışılan ilk beş meslek şöyledir; Seri Üretim Tezgah Operatörü, Temizlik Görevlisi, İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle), Bisküvi İmalat İşçisi ve Şoför-Yük Taşımadır. Cinsiyet açısından baktığımızda erkeklerin çalıştığı mesleklerin genel ile paralellik arz ettiği ama kadın çalışanların müşteri temsilciliği, satış danışmanlığı ve büro memurluğu gibi üretimden ziyade satış ve destek hizmetlerinde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir.

Grafik 3.Türkiye-Eskişehir İşyeri Özellikleri Oranları, %, 2014

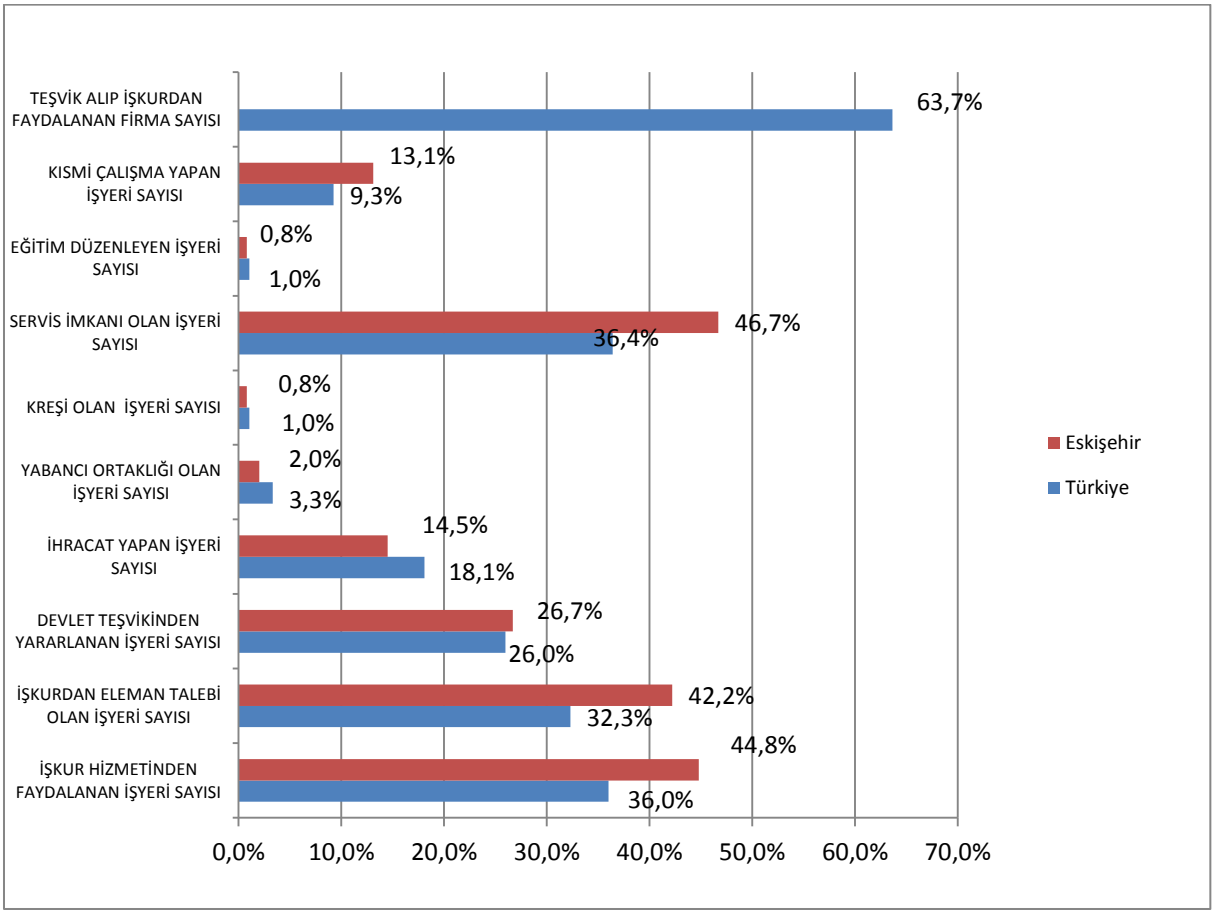

Kaynak: İPTA

Türkiye geneli işyeri özelliklerine baktığımızda en fazla orana 63,7% ile teşvik alıp İŞKUR'dan faydalanan firmalar gelmektedir. Eskişehir'deki işyerleri Türkiye genelindeki işyerlerine göre daha fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp talepte bulunmaktadır. Eskişehir'de ihracat yapan işyerlerinin oranı 14,5%'tur. Kreşi olan işyerlerinin oranı Türkiye genelinde kreşi olan işyerlerinin oranından 0,2 puan daha azdır.

Tablo 14.İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı Ve Oranı, 2014

Sektörler	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı	Genel Toplam	Oran	İŞKUR Hizmetinden Faydalananların Kendi İçinde Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	12	31	38,0%	1,3%
İmalat	337	480	70,2%	37,9%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	5	7	64,3%	0,5%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	6	8	75,0%	0,7%
İnşaat	100	490	20,5%	11,3%
Toptan Ve Perakende Ticaret	196	400	49,1%	22,1%
Ulaştırma Ve Depolama	25	70	35,9%	2,8%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	66	154	42,7%	7,4%
Bilgi Ve İletişim	9	32	27,3%	1,0%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	5	7	66,7%	0,5%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	12	36,4%	0,5%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	24	93	25,6%	2,7%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	30	56	53,1%	3,3%
Eğitim	34	67	50,8%	3,8%
İnsan Sağliği Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	21	35	58,8%	2,3%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor Faaliyetleri	3	9	37,5%	0,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	14	33	41,6%	1,5%
GENEL TOPLAM	**890**	**1.984**	**44,8%**	**100%**

Kaynak: İPTA

Grafik 4. Sektörel Olarak İşkur Hizmetinden Faydalanan İşyerinin Dağılımı, 2014

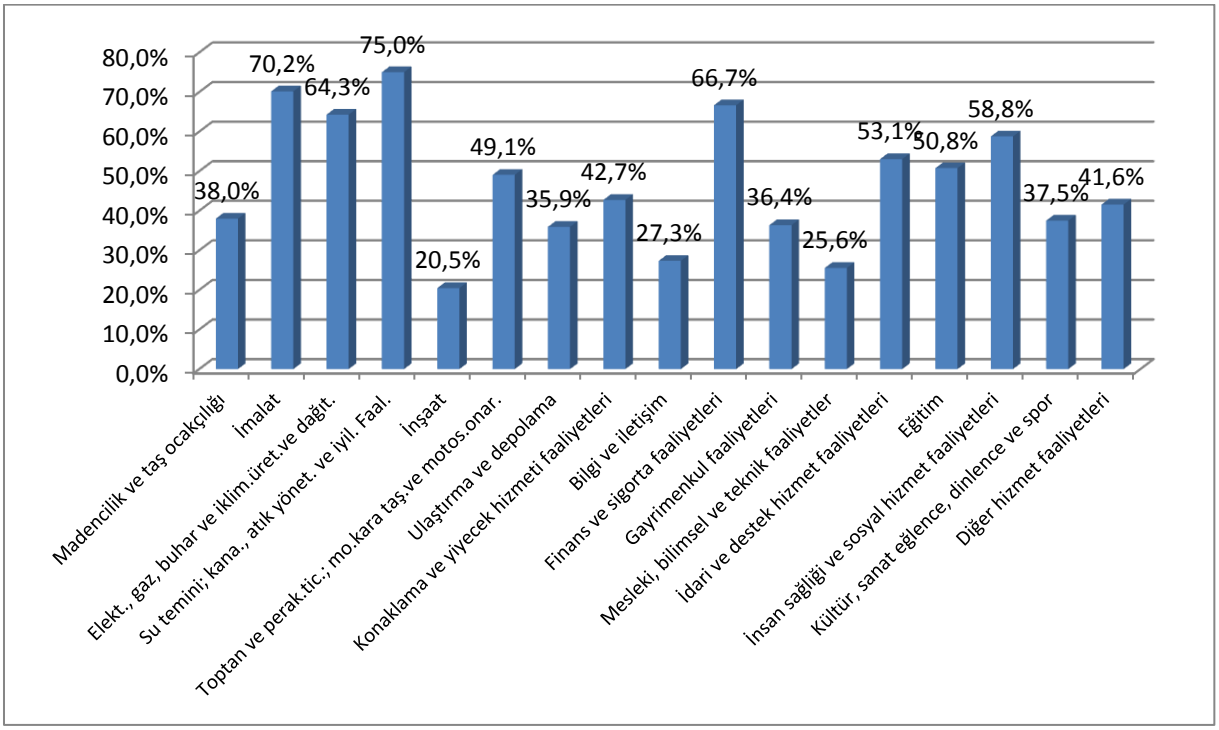

Kaynak: İPTA

En fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri 37,9% ile imalat sektöründe faaliyet göstermekte olup, imalat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin ise 70,2%'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İnşaat sektöründeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden çok yararlanmadıkları görülmektedir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile Su temini; kanalizasyon sektörleri kendi içindeki oranlar ile genel işyerleri içindeki dağılıma ait oranlar çok farklıdır. Bu sektörlerde az sayıda işyeri olduğu için kendi içindeki oranlarına baktığımızda düşük çıkmasına rağmen sektörü hizmetten faydalanan digger sektörler içinde yorumladığımızda işkur'dan faydalanma oranları yüksek çıkmaktadır.

Tablo 15.Yabancı Ortaklık-Çalışan İlişkisi

	İŞYERİ SAYISI	MEVCUT İSTİHDAM	ORTALAMA ÇALIŞAN
TOPLAM	1984	84341	43
YABANCI ORTAKLIK	40	7071	179
YABANCI ORTAKLIK HARİÇ	1944	77270	40

Kaynak: İPTA

Yabancı ortaklığa sahip işyerlerinin tüm işyerine oranı %2'dir. Sektörel bazda yabancı ortaklık incelendiğinde yabancı ortaklığa sahip işyerlerinin %51,5'ini imalat sektörü oluşturur.

Tablo 16.Eskişehir İhracat Yapan İşyeri Sayısı Ve Oranları, 2014

Sektörler	Toplam İşyeri Sayısı	İhracat Yapan İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	31	7	22,5%
İmalat	480	214	44,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	0	0,0%
Su temini	8	0	0,0%
İnşaat	490	19	3,9%
Toptan ve perakende ticaret	400	36	9,0%
Ulaştırma ve depolama	70	0	0,0%
Konaklama ve yiyecek hiz. Faal.	154	5	3,4%
Bilgi ve iletişim	32	2	6,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	93	2	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	0	0,0%
Eğitim	67	0	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	35	0	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	1	3,2%
ESKİŞEHİR	**1.984**	**288**	**14,5%**

Kaynak: İPTA

Grafik 5. Sektörel Olarak Eskişehir'de İhracat Yapan İşyeri Dağılımı, 2014

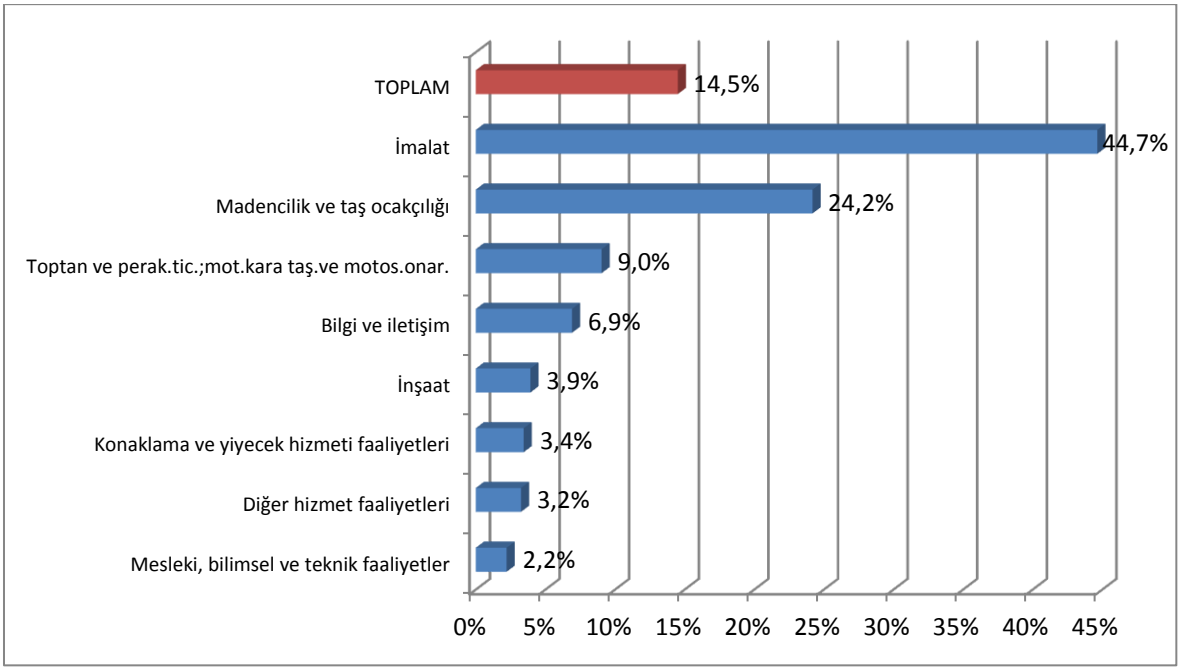

Kaynak: İPTA

İmalat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin 44,7%'si ihracat yapmaktadır. Diğer sektörlerdeki işyerlerinden ihracat yapanların oranı 10%'nun altındadır. İhracat yapan işyerlerinin kendi içindeki sektörel dağılımına baktığımızda ilk sırada yine 74,4% ile imalat sektörü gelmektedir. İkinci sırada 12,6% ile toptan ve perakende ticaret sektörü gelmektedir.

Tablo 17. Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayıları Ve Oranları, 2014

Sektörler	Eskişehir Geneli İşyeri Sayısı	Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	31	4	13,6%
İmalat	480	44	9,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	1	14,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8	0	0,0%
İnşaat	490	34	6,9%
Toptan ve perakende ticaret	400	42	10,6%
Ulaştırma ve depolama	70	11	15,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	154	56	36,5%
Bilgi ve iletişim	32	4	13,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	1	9,1%
Mesleki, bilimsel ve tek. Faal.	93	11	12,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	12	21,7%
Eğitim	67	21	30,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	35	16	47,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	1	12,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	0	0,0%
ESKİŞEHİR	**1.984**	**259**	**13,1%**

Kaynak: İPTA

Grafik 6. Sektörel Bazda Part Time Çalışma Yapan İşyerinin Dağılımı, 2014

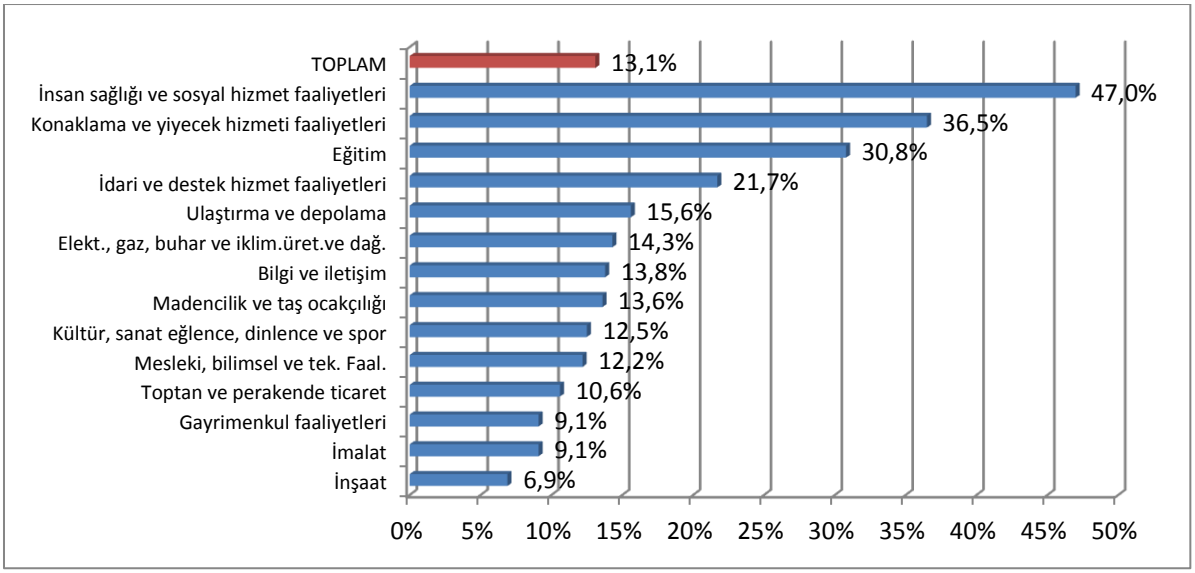

Kaynak: İPTA

En fazla part-time çalışma yapan işyerlerinden sektörel olarak ilk üçü şöyledir; 47,0% ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, 36,5% ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve 21,7% ile idari ve destek hizmet faaliyetleridir. Part time çalışan firmaların kendi içinde sektörel olarak oranına baktığımızda ilk sırayı 21,7% ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, sonra 16,9% ile imalat sanayi, daha sonra da 16,3% ile toptan ve perakende ticaret sektörünün geldiği görülmektedir.

Tablo 18. Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Ve Oranları, 2014

Sektörler	Toplam İşyeri Sayısı	Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı	Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	31	9	27,6%
İmalat	480	26	5,3%
Elek., gaz, buhar ve iklim. üret. Ve dağ.	7	0	0,0%
Su temini	8	0	0,0%
İnşaat	490	124	25,4%
Toptan ve perakende ticaret	400	22	5,4%
Ulaştırma ve depolama	70	9	12,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faal.	154	10	6,2%
Bilgi ve iletişim	32	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	93	4	4,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	7	13,0%
Eğitim	67	2	3,1%
İnsan sağliği ve sosyal hiz. faaliyetleri	35	0	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	1	12,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	3	9,5%
Genel Toplam	**1.984**	**216**	**10,9%**

Kaynak: İPTA

Grafik 7. Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerlerinin Dağılımı, 2014

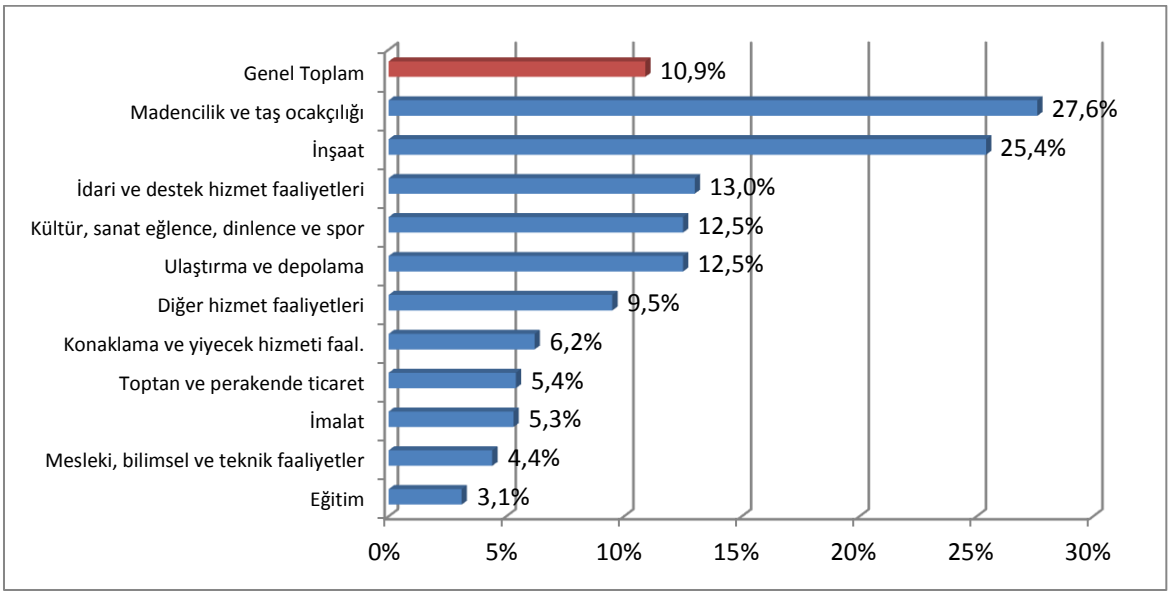

Kaynak: İPTA

İnşaat, madencilik ve taş ocakçılığı, idari ve destek hizmet faaliyetleri ile ulaştırma ve depolama sektörü gibi mevsimsel değişimin etkili olduğu sektörlerde mevsimlik işçi çalıştırmanın yüksek oranlarda seyrettiği gözlenmektedir.

AÇIK İŞLER[6]

Tablo 19.Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, 2014

Sektörler	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
İmalat	196	480	40,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	8	37,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	55	154	35,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	12	27,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	100	400	25,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13	56	23,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8	35	23,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	33	22,5%
Bilgi ve iletişim	7	32	20,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	7	16,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14	93	15,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	4	31	13,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	9	12,5%
Eğitim	7	67	10,8%
İnşaat	42	490	8,6%
Ulaştırma ve depolama	5	70	7,8%
Genel Toplam	**469**	**1.984**	**23,6%**

Kaynak: İPTA

Görüşme yapılan işyerlerinin yaklaşık 24,0% ‘ü açık işi olduğunu bildirmiştir. Görüşme yapılan 4 işyerinden 1’i açık iş talebinde bulunmuştur. Açık iş verme oranlarına baktığımızda; 40,8% ile imalat sektörünün başı çektiği onu konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri onu da toptan ve perakende ticaret sektörünün izlediği görülmektedir. Dikkat çeken diğer bir unsur da inşaat sektöründeki işyeri sayısının yüksek olmasına rağmen açık iş veren işyeri sayısının az olmasıdır. İnşaat sektörü için açık iş verme oranı %8,6'dır.

[6] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Tablo 20.Sektörlere Göre Açık İş Oranı[7], 2014

Sektörler	Toplam Açık Is Sayısı	Açık İş Dağılımı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı	2013 Yılı AİO
Madencilik ve taş ocakçılığı	13	0,4%	1.562	0,8%	1,4%
İmalat	1.275	44,4%	43.761	2,8%	2,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-	610	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	12	0,4%	246	4,7%	2,5%
İnşaat	139	4,8%	8.657	1,6%	3,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	384	13,4%	10.422	3,5%	3,9%
Ulaştırma ve depolama	20	0,7%	2.386	0,8%	1,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	184	6,4%	3.518	5,0%	5,2%
Bilgi ve iletişim	622	21,7%	1.829	25,4%	0,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,1%	99	2,3%	2,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	9	0,3%	149	5,5%	0,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	30	1,0%	1.353	2,2%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	109	3,8%	4.039	2,6%	4%
Eğitim	18	0,6%	2.200	0,8%	2,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	20	0,7%	2.205	0,9%	2,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0,4‰	322	0,3%	0,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	1,1%	982	3,2%	2,1%
Genel Toplam	**2.870**	**100%**	**84.341**	**3,3%**	**3%**

Kaynak: İPTA

2014 İPTA'na göre ilimizdeki açık iş oranı 3,3%'tür. Sektörler itibari ile bakıldığı zaman en yüksek açık iş oranı 23,4% ile bilgi ve iletişim sektöründe olduğu görülmektedir. Diğer sektörlerdeki açık iş oranlarına göre çok yüksek olmasının yanı sıra 2013 yılında söz konusu sektörde açık iş oranın 0,7% olduğunu hatırlatmak gerekir. Bunun sebebi bilgi ve iletişim sektöründe çalışan sayısı yaklaşık 3 kat artarken açık iş sayısı 150 kat artmıştır. Bu nedenle açık iş oranı değerlendirilirken ilgili sektörlerdeki işyeri ve çalışan sayılarının göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

[7] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir: AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.
Bu oran 100 kişilik çalıştırma kapasitesine sahip bir işyerinin 97 kişilk pozisyonun dolu, 3 kişilik kadrosun da boş olduğunu ifade etmektedir..

Açık iş oranlarına baktığımızda 5,5% ile gayrimenkul faaliyetleri ikinci sırada yer alırken, 5,0% açık iş oranı ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri üçüncü sırada yer almaktadır.

Toplam açık iş sayısının sektörel dağılımı incelendiğinde 44,4% ile imalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. İmalat sektörünü 21,7% ile bilgi ve iletişim sektörü takip etmektedir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe ise hiç açık iş mevcut değildir. En az açık işe sahip sektör ise 1 kişi ,0,4‰, ile kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektöründedir.

Tablo 21.İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, 2014

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Toplam İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	101	500	20,1%
5-9	123	521	23,5%
10-14	59	257	23,1%
15-19	76	293	25,9%
20-24	48	168	28,3%
25+	63	244	25,8%
Genel Toplam	**469**	**1.984**	**23,6%**

Kaynak: İPTA

İşyerlerinin yaşına göre baktığımızda açık iş verme oranı 28,3% ile ***20-24 yıllık*** işyerleri ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 25,9% ile ***15-19 yıllık*** işyeri ve üçüncü sırada 25,8% ile ***25+ yıllık*** işyerleri gelmektedir.

Tablo 22.İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, 2014

İşyerinin Yaşı	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	596	12.336	4,6%
5-9	1.059	16.077	6,2%
10-14	217	9.716	2,2%
15-19	400	13.887	2,8%
20-24	270	8.929	2,9%
25+	329	23.396	1,4%
ESKİŞEHİR	**2.870**	**84.341**	**3,3%**

Kaynak: İPTA

İşyerlerinin yaşına göre baktığımızda açık iş oranlarının doğrusal olarak dağılmadığını görürüz. Açık iş oranı en fazla olan işyerleri 6,2% ile ***5-9 yıllık*** iş yerleridir. İkinci sırada 4,6% ile ***0-4 yıllık*** işyeri ve üçüncü sırada 2,9% ile ***20-24 yıllık*** işyerleri gelmektedir.

Tablo 23.Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, 2014

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	25%	20%	-	25%	-	25%	14%
İmalat	45%	41%	41%	38%	41%	39%	41%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	50%	50%	-	-	-	38%
İnşaat	7%	10%	10%	4%	14%	7%	9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	16%	29%	26%	25%	31%	24%	25%
Ulaştırma ve depolama	7%	14%	-	8%	-	-	8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	43%	30%	26%	38%	45%	36%	36%
Bilgi ve iletişim	17%	21%	17%	50%	-	20%	20%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	50%	-	-	-	-	17%
Gayrimenkul faaliyetleri	-	29%	100%	-	-	-	27%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20%	18%	-	23%	-	10%	16%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17%	29%	15%	60%	-	-	24%
Eğitim	5%	13%	17%	17%	-	-	11%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	27%	8%	40%	40%	-	-	23%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	33%	-	-	-	-	13%
Diğer hizmet faaliyetleri	25%	16%	100%	-	-	20%	23%
Genel Toplam	20%	24%	23%	26%	28%	26%	24%

Kaynak: İPTA

Tabloya baktığımızda ***10-14 yıllık*** gayrimenkul faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleriyle ilgili işyerlerinin tamamının açık işi bulunmaktadır. ***20-24 yıllık*** işyerlerinden 4 sektörde açık işi bulunmaktadır. ***5-9 yıllık*** işyerinin tüm sektörlerinde açık iş bulunmaktadır. İmalat sektöründe ***0-4 yıllık*** işyerlerinin 45% açık iş vermiştir. İmalat sektörü için diğer işyeri yaş grupları için açık iş verme oranı 40% civarındadır.

Tablo 24.Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, 2014

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	671	7.205	23,4%	8,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	646	23.371	22,5%	2,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	630	18.865	22,0%	3,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	392	8.346	13,7%	4,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	279	9.664	9,7%	2,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	132	8.176	4,6%	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	115	6.329	4,0%	1,8%
Yöneticiler	4	1.645	0,1%	0,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-	739	-	-
Genel Toplam	**2.870**	**84.341**		**3,3%**

Kaynak: İPTA

En fazla açık iş oranına sahip meslek grubu, 8,5% ile *büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır*. Daha sonra 4,5% ile *hizmet ve satış elemanları*, sonra 3,2% ile *tesis ve makine operatörleri ve montajcılar* gelmektedir. Toplam açık işlerin 23,4%'ünü *büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, 22,5%'ini sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve 22,0%'sini tesis ve makine operatörleri ve montajcıları* oluşturmaktadır.

Tablo 25.Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, 2014

Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
Müşteri Temsilcisi	604	21,1%
İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	292	10,2%
Beden İşçisi (Genel)	138	4,8%
Gaz Altı Kaynakçısı	106	3,7%
Garson (Servis Elemanı)	90	3,1%
Satış Danışmanı	75	2,6%
Güvenlik Görevlisi	52	1,8%
Bisküvi İmalat İşçisi	51	1,8%
Baskıcı (Makineyle) -Cam	51	1,8%
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	51	1,8%
Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	51	1,8%
Temizlik Görevlisi	40	1,4%
Şoför-Yük Taşıma	39	1,4%
Mermer İşçisi	38	1,3%
Seramik İmal İşçisi	36	1,2%
Genel Toplam	**2.870**	

Kaynak: İPTA

Mesleklere göre açık iş dağılımına baktığımızda; ilk sırada 21,1% ile müşteri temsilcisi, sonra 10,2% ile imalat ve ilgili işçiler (makine ile), daha sonra 4,8% ile beden işçisi (genel) gelmektedir. İlk beş mesleğin açık iş dağılımı yaklaşık 43%'dür.

Grafik 8.Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014

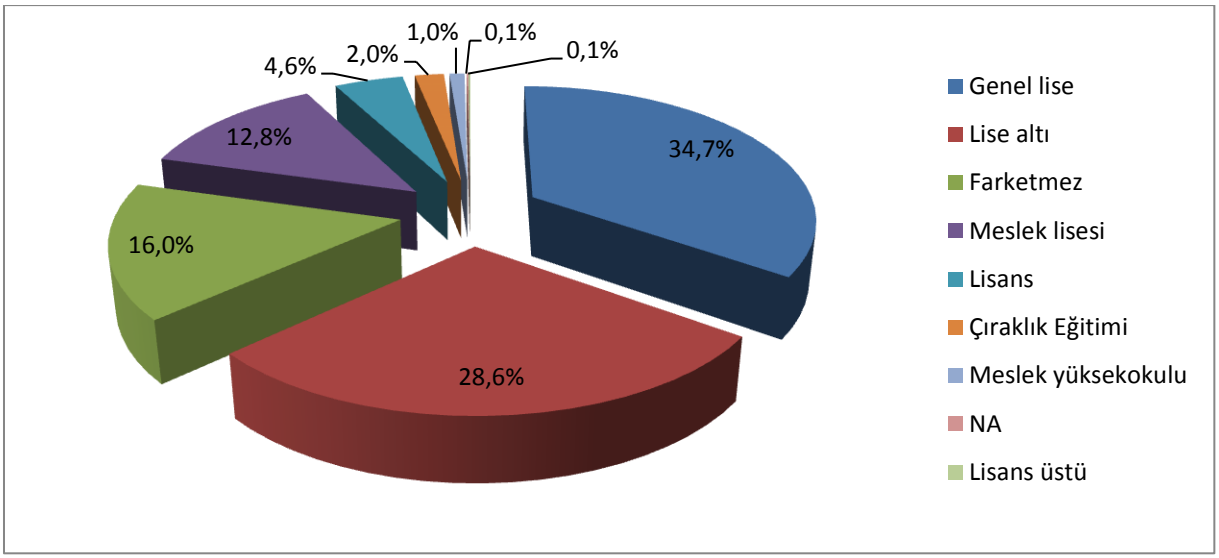

Kaynak: İPTA

Bu grafik işverenlerin çalıştırmayı düşündükleri elemanlardan bekledikleri eğitim düzeyini göstermektedir. Toplam açık işlerin %34,7'si genel lise düzeyinde olup 28,6%'sı lise altı eğitimli ve 16,0%'sı ise eğitim durumu fark etmemektedir.

Grafik 9.Cinsiyete Ve Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014

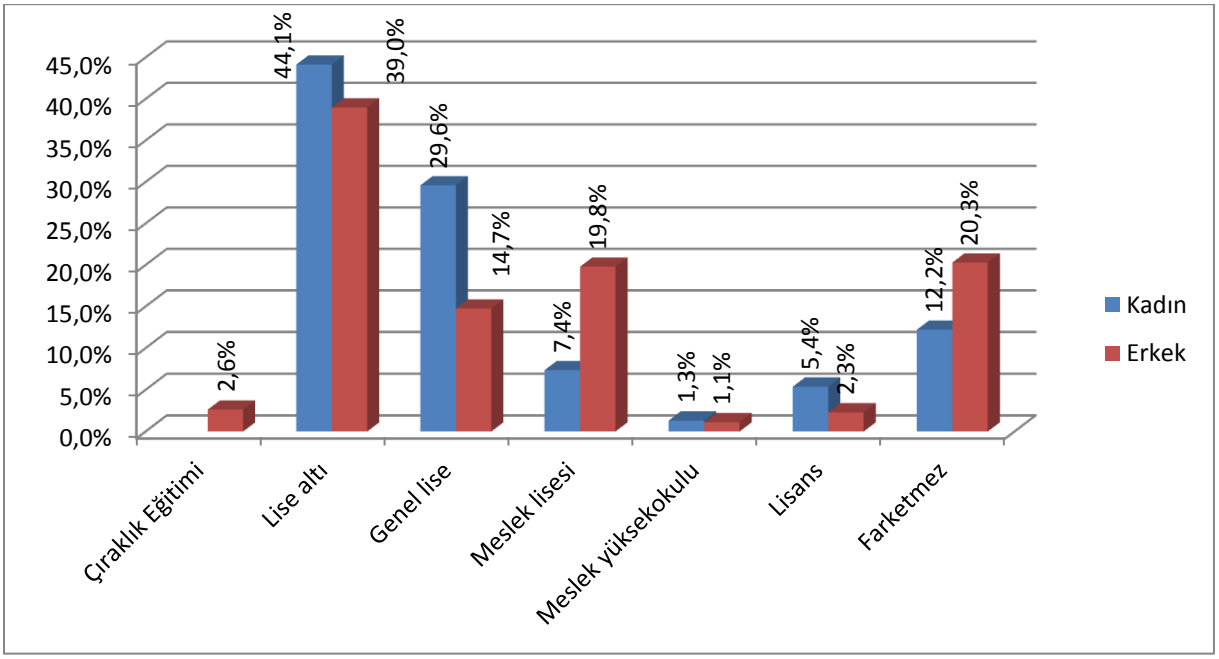

Kaynak: İPTA

Eğitim durumuna ve cinsiyete göre açık iş dağılım oranları incelendiğinde kadınlarda ve erkeklerde en fazla lise altı düzeyinde açık iş bulunduğu tespit edilmiştir. Kadınlarda bu oran 44,1%, erkeklerde ise 39,0%'dur.

Tablo 26.Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, 2014

Satır Etiketleri	İhracat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat yapan Firmaların Açık İş Dağılımı	Eskişehir Açık İş Sayısı	Eskişehir Açık İş Dağılımı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Dağılımı
Çıraklık Eğitimi	26	2,9%	56	2,0%	-	-
Lise altı	341	38,8%	821	28,6%	2	1,8%
Genel lise	99	11,3%	996	34,7%	7	6,4%
Meslek lisesi	210	24,0%	368	12,8%	41	36,6%
Meslek yüksekokulu	8	0,9%	29	1,0%	12	11,0%
Lisans	54	6,2%	133	4,6%	44	38,7%
Lisans üstü	-	-	3	0,1%	-	-
Farketmez	140	15,9%	461	16,0%	6	5,5%
Genel Toplam	**878**	**100%**	**2.870**	**100%**	**113**	**100%**

Kaynak: İPTA

Eğitim durumuna göre açık işleri incelediğimizde işverenlerin açık işlerinin genelinde 34,7% ile genel lise mezunlarını tercih ettiklerini, ihracat yapan firmaların 38,8% ile lise altı mezunlarını, yabancı ortaklığı olan firmaların ise en fazla 38,7% ile lisans mezunlarını tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 27.Eğitim Durumuna Ve Becerilere Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014

	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksek okulu	Lisans	Lisans Üstü	Fark Etmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,0%	1,3%	67,8%	23,7%	82,0%	73,1%	33,3%	0,9%	31,3%
Fazla Mesaiye Kalabilme	71,8%	62,4%	69,2%	66,0%	35,7%	59,0%	0,0%	27,0%	59,2%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	75,7%	88,7%	87,8%	77,0%	32,2%	62,9%	33,3%	57,9%	79,8%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	14,5%	14,2%	69,0%	46,1%	60,9%	62,2%	0,0%	9,7%	39,3%
İletişim ve İfade Yeteneği	57,3%	36,2%	82,5%	37,1%	85,7%	74,6%	33,3%	29,9%	54,1%
Proje Tabanlı Çalışma	40,0%	17,0%	62,6%	19,7%	71,4%	50,7%	0,0%	7,4%	34,2%
Satış ve Pazarlama Becerisi	19,0%	2,1%	67,2%	3,4%	3,5%	29,7%	0,0%	8,9%	27,5%
Seyahat Edebilme Esnekliği	1,8%	6,9%	65,1%	7,4%	13,9%	27,1%	0,0%	4,9%	27,7%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	42,8%	40,8%	72,4%	34,5%	60,5%	68,6%	33,3%	19,3%	49,0%
Takım Çalışması	82,7%	69,4%	84,8%	72,8%	85,7%	71,7%	0,0%	52,9%	73,0%
Yabancı Dil	0,0%	0,5%	0,5%	5,2%	21,3%	39,5%	0,0%	0,2%	3,1%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	76,3%	48,2%	24,5%	53,0%	46,4%	79,7%	100,0%	47,5%	42,5%

Kaynak: İPTA

İşverenlerin her eğitim düzeyinde takım çalışması, lisans üstü eğitim düzeyindeki açık işlerde ise 100% mesleki ve teknik tecrübe aradığı görülmektedir. Ayrıca eğitim düzeyi değiştiğinde aranan becerilerde de belirgin bir değişmenin olduğu tabloda göze çarpmaktadır. Örneğin yabancı dil becerisi lisans mezunlarında %39,5 düzeyindeyken diğer eğitim durumları için bu derece yüksek bir oran göze çarpmamaktadır.

Grafik 10.Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı, %, 2014

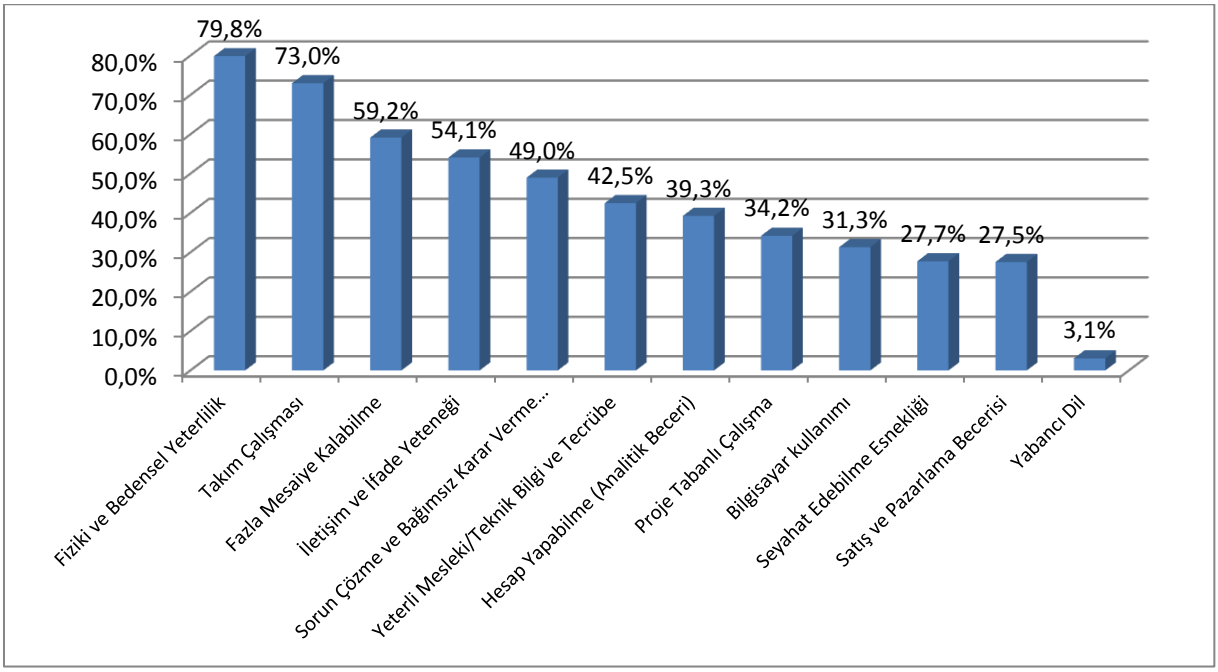

Kaynak: İPTA

Açık işlerin becerilerine göre dağılımına baktığımızda ilk sırada 79,8% ile fiziki ve bedensel yeterlilik, daha sonra 73,0% gibi yüksek bir oranla takım çalışması gelmektedir. Daha sonra da 59,2% fazla mesaiye kalabilme gelmektedir. Açık işlerde en az istenen becerilere baktığımızda ilk sırada 3,1% ile yabancı dil, ikinci sırada 27,5% ile satış ve pazarlama becerisi ve üçüncü sırada da 27,7% ile seyahat edebilme esnekliği gelmektedir.

Grafik 11.Beceriler Ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014

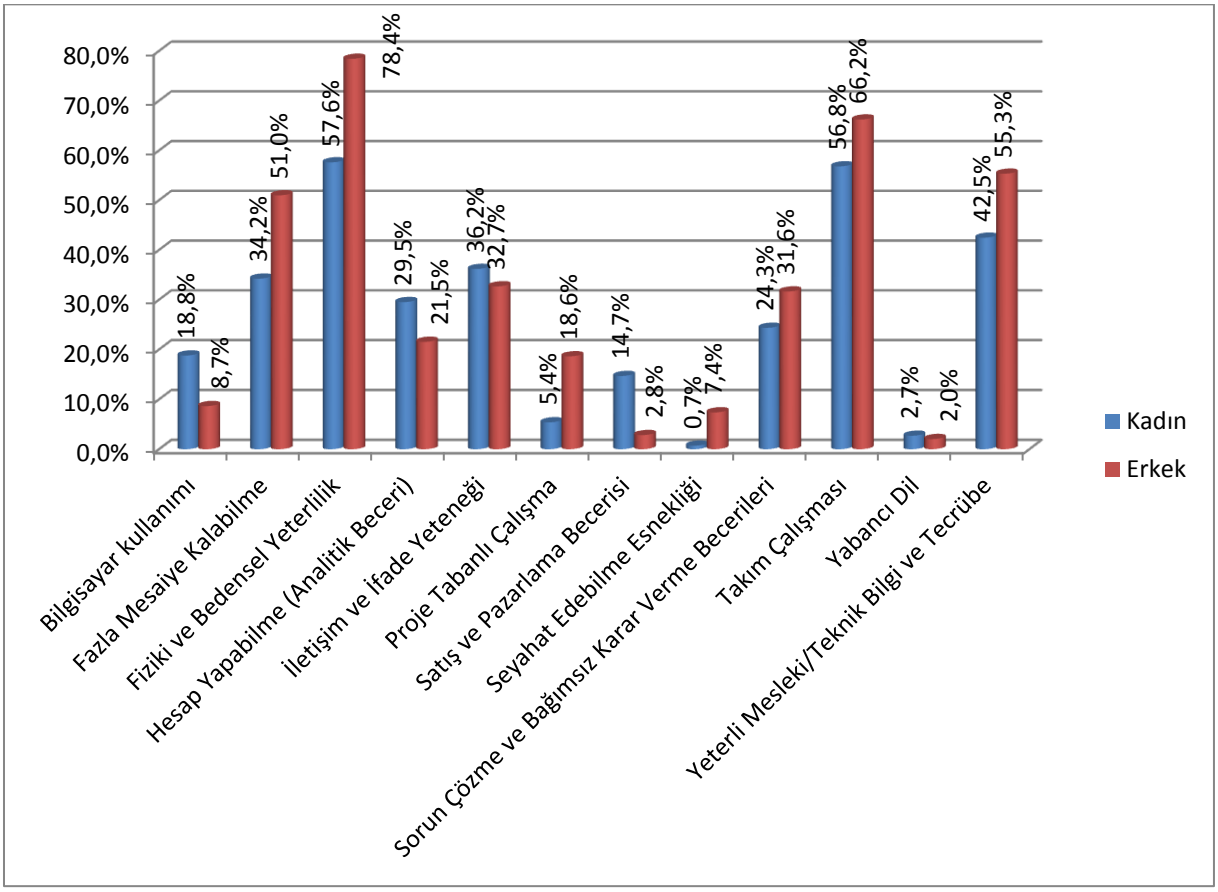

Kaynak: İPTA

Beceriler ve cinsiyete göre genel itibari ile kadın ve erkeklerin dağılımı birbirine benzemektedir. Dağılımda farklılık oluşturan üç seçenek vardır;

1. Proje tabanlı çalışma, erkeklerin oranı 18,6% iken kadınların oranı 5,4%'dür.
2. Satış ve pazarlama becerisi, erkeklerin oranı 2,8% iken kadınların oranı 14,7%'dir.
3. Seyahat edebilme esnekliği, erkeklerin oranı 7,4% iken kadınların oranı 0,7%'dir.

Tablo 28.Mesleklerin Becerilere Göre Açık İş Dağılımı, %, 2014

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	100,0%	99,3%	99,3%	100,0%	100,0%	99,3%	99,3%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (MAKİNE İLE)	0,0%	64,3%	73,7%	6,3%	14,7%	4,6%	0,0%	2,5%	25,2%	88,7%	0,0%	24,8%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3,0%	69,8%	94,8%	50,6%	26,4%	3,9%	0,0%	7,0%	30,4%	73,7%	0,0%	12,9%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	0,0%	51,8%	76,9%	21,3%	47,0%	35,7%	0,0%	4,9%	25,1%	67,2%	0,0%	83,7%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,2%	15,3%	78,7%	16,5%	90,5%	3,5%	25,9%	0,0%	24,7%	77,5%	9,4%	45,9%
SATIŞ DANIŞMANI	28,4%	27,0%	43,9%	39,7%	54,4%	4,1%	76,7%	17,4%	42,5%	62,0%	0,0%	37,4%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	0,0%	15,5%	80,8%	0,0%	57,4%	25,6%	0,0%	53,6%	57,4%	80,8%	0,0%	100,0%
BİSKÜVİ İMALAT İŞÇİSİ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
BASKICI (MAKİNEYLE) -CAM	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI	0,0%	87,9%	60,4%	0,0%	29,5%	2,0%	0,0%	0,0%	29,5%	29,5%	0,0%	50,3%
PRES TEZGAHI OPERATÖRÜ (KESİM)	0,0%	100,0%	96,0%	8,1%	0,0%	29,6%	0,0%	0,0%	84,0%	66,4%	0,0%	49,6%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	0,0%	41,8%	79,4%	5,3%	40,9%	20,3%	7,9%	0,0%	52,2%	58,0%	0,0%	36,0%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,0%	41,3%	81,4%	5,6%	13,7%	5,6%	0,0%	21,7%	13,0%	36,0%	0,0%	73,7%
MERMER İŞÇİSİ	0,0%	94,6%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	54,1%	0,0%	18,9%
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	0,0%	57,5%	43,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	42,5%	0,0%	56,9%
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	0,0%	47,1%	68,9%	15,5%	50,2%	62,7%	0,0%	0,0%	47,1%	62,7%	0,0%	100,0%
KASİYER	29,7%	19,9%	40,5%	56,3%	86,8%	0,0%	6,6%	0,0%	29,8%	63,6%	0,0%	29,8%
METAL MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	0,0%	70,0%	100,0%	33,3%	50,0%	33,3%	0,0%	3,3%	36,7%	66,7%	0,0%	80,0%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	0,0%	70,1%	88,9%	25,8%	36,9%	0,0%	0,0%	0,0%	22,1%	77,4%	0,0%	81,6%
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	0,0%	20,8%	87,5%	12,5%	83,4%	0,0%	20,8%	0,0%	24,9%	83,4%	16,6%	45,7%

Kaynak: İPTA

Beceri durumları açısından açık işlerde beceri seçeneklerinden çoğunu yüksek oranlarla içeren ilk üç meslek şöyledir;

1. Müşteri temsilcisi, 10 beceriyi içine almaktadır.
2. Satış danışmanı ve garson (servis elemanı) 11 beceriyi içine almaktadır. Satış danışmanı ve garson (servis elemanı) mesleklerinin beceri seçeneği müşteri temsilcisinden çok olmasına rağmen müşteri temsilcisi mesleği için istenen beceri oranları daha fazladır. Bu nedenle müşteri temsilcisi mesleği ilk sırada yer almaktadır.
3. Beden işçisi (genel), 10 beceriyi içine almaktadır.

Tablo 29.İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı, 2014

Beceri Durumu	İhracat Yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık İş Sayısı	Beceri Dağılımı
Bilgisayar kullanımı	93	10,6%	899	31,3%
Fazla Mesaiye Kalabilme	536	61,0%	1.698	59,2%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	733	83,5%	2.291	79,8%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	229	26,0%	1.127	39,3%
İletişim ve İfade Yeteneği	346	39,4%	1552	54,1%
Proje Tabanlı Çalışma	151	17,2%	981	34,2%
Satış ve Pazarlama Becerisi	25	2,8%	791	27,5%
Seyahat Edebilme Esnekliği	62	7,0%	796	27,7%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	243	27,7%	1405	49,0%
Takım Çalışması	557	63,4%	2.094	73,0%
Yabancı Dil	51	5,8%	88	3,1%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	474	54,0%	1.220	42,5%

Kaynak: İPTA

İhracat yapan firmaların açık işleri için beceri durumlarına baktığımızda 83,5% ile fiziki ve bedensel yeterlilik ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 63,4% ile takım çalışmasına sahip olma, üçüncü sırada da 61,0% ile fazla mesaiye kalabilme gelmektedir. Genel dağılım durumunda da ilk üç sırada aynı beceri durumları gelmektedir.

Grafik 12.Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014

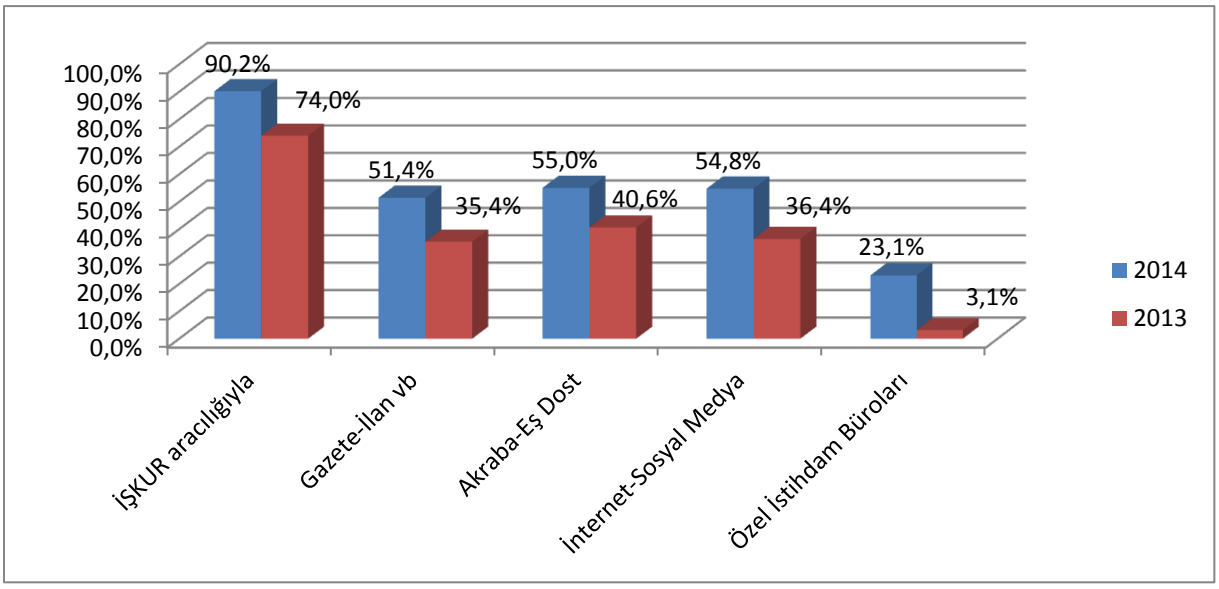

Kaynak: İPTA

Açık işlerin arama kanallarına göre dağılımı incelendiğinde 2013 ve 2014 yıllarında ilk sırayı İŞKUR aracılığıyla seçeneği almıştır. 2013 yılında bu oran 74,0% iken 2014 yılında artarak 90,2% olmuştur. Özel İstihdam Büroları 23,1% ile en az orana sahiptir.

Tablo 30.Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, %, 2014

Sektörler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%
İmalat	91,3%	40,6%	39,5%	40,0%	4,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	83,3%	8,3%	16,7%	8,3%	0,0%
İnşaat	91,4%	30,4%	49,1%	49,4%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	85,2%	49,9%	54,2%	47,7%	0,3%
Ulaştırma ve depolama	44,4%	0,0%	61,1%	33,3%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	80,3%	25,4%	49,7%	41,0%	3,5%
Bilgi ve iletişim	99,5%	97,0%	97,0%	98,2%	96,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	75,0%	0,0%	75,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75,9%	48,3%	44,8%	37,9%	13,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	74,4%	40,0%	28,9%	51,1%	1,1%
Eğitim	82,4%	0,0%	47,1%	5,9%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	95,0%	0,0%	15,1%	74,9%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	93,5%	26,1%	80,4%	71,7%	0,0%
Genel Toplam	**90,2%**	**51,4%**	**55,0%**	**54,8%**	**23,1%**

Kaynak: İPTA

Sektörlere göre arama kanallarına baktığımızda sektörel olarak İŞKUR kanalını en fazla (100% oranla) kullanan sektörler finans ve sigorta faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri ve kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleridir. Finans, kültür gibi sektörlerde İŞKUR'un oranının %100 çıkmasının sebebi açık işin az olması olabilir. Bilgi ve iletişim sektörü tüm arama kanallarını çok etkin kullanmaktadır. İnternet-Sosyal Medya arama kanallarını 100%'lük oranla en fazla kullanan sektör finans ve sigorta faaliyetleriyle ilgili sektördür.

Tablo 31.Açık İşlerin Eğitim Durumuna ve Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014

	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	90,0%	35,3%	74,5%	55,4%	0,0%
Lise altı	91,3%	42,4%	51,5%	41,7%	0,0%
Genel lise	95,0%	68,7%	70,7%	76,3%	65,9%
Meslek lisesi	93,5%	53,3%	34,2%	51,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	92,9%	57,2%	64,6%	78,2%	10,9%
Lisans	70,6%	20,3%	28,3%	64,8%	0,8%
Lisansüstü	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%	66,7%
Farketmez	80,5%	39,6%	49,1%	30,3%	0,2%
Genel Toplam	**90,2%**	**51,4%**	**55,0%**	**54,8%**	**23,1%**

Kaynak: İPTA

İŞKUR aracılığı kullanılarak verilen açık işlerden eğitim durumuna göre dağılımında en yüksek oran lisansüstü eğitimlilerdir. Gazete-İlan vb. arama kanallarının kullanıldığı açık işlerin, eğitim durumuna göre dağılımına baktığımızda, 68,7%'sini genel lise talepleri oluşturmaktadır. Akraba, Eş-Dost arama kanallarının kullanıldığı açık işlerin 70,7%'sini genel lise talepleri oluşturmaktadır. İnternet-Sosyal Medya arama kanallarının kullanıldığı açık işlerin 78,2%'sini meslek yüksekokulu talepleri oluşturmaktadır. Özel İstihdam Büroları arama kanallarının kullanıldığı açık işlerin 66,7%'sini ise lisansüstü talepler oluşturmaktadır.

Tablo 32. Yabancı Ortaklığı ve İhracat Yapan Firmaların Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, %, 2014

Arama Kanalları	Yabancı Ortaklığı olan Firmalar	İhracat Yapan Firmalar	Eskişehir Genel
İŞKUR aracılığıyla	71,8%	90,0%	90,2%
Gazete-İlan vb.	45,8%	45,0%	51,4%
Akraba-Eş Dost	45,6%	35,5%	55,0%
İnternet-Sosyal Medya	90,0%	47,2%	54,8%
Özel İstihdam Büroları	-	5,8%	23,1%

Kaynak: İPTA

Yabancı ortaklığı olan firmalar 90% oranla açık işlerini İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile ihracat yapan firmalar ise açık işlerini 90% oranla İŞKUR aracılığı ile karşılamaya çalışmaktadırlar.

Tablo 33.Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı, %, 2014

	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	88,9%	78,4%	82,2%
Gazete-İlan vb.	32,1%	37,2%	34,7%
Akraba-Eş Dost	39,2%	54,4%	48,1%
İnternet-Sosyal Medya	39,2%	35,3%	36,9%
Özel İstihdam Büroları	1,9%	0,8%	1,5%
Genel Toplam	100%	100%	100%

Kaynak: İPTA

Teşvikten yararlanan firmalar açık işlerinin 88,9%'unu İŞKUR aracılığı ile karşılamaya çalışmaktadırlar. Daha sonraki tercihleri de 39,2% ile akraba-eş dost ve internet-sosyal medya aracılığı olmuştur.

Tablo 34.İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı, 2014

Arama Kanalları	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	2.366	223	2.589
Gazete-İlan vb	1.365	111	1.476
Akraba-Eş Dost	1.377	203	1.580
İnternet-Sosyal Medya	1.416	155	1.571
Özel İstihdam Büroları	663	1	664
Genel Toplam	**2.518**	**352**	**2.870**

Kaynak: İPTA

İŞKUR hizmetlerinden faydalananların 93,9%'u İŞKUR arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanmasa bile İŞKUR arama kanalını kullanan işyerlerinin diğer arama kanallarına göre oranı 63,4%'dür.

Tablo 35.İşkur Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, 2014

Arama Kanalları	Toplam Açık İş Sayısı
İŞKUR aracılığıyla	2.353
Gazete-İlan vb	1.364
Akraba-Eş Dost	1.369
İnternet-Sosyal Medya	1.415
Özel İstihdam Büroları	663
Genel Toplam	**2.504**

Kaynak: İPTA

İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp açık iş talebi veren işyerlerinin 94,0%'ü arama kanalı olarak İŞKUR aracılığını kullanmaktadır. Daha sonra 56,5% ile internet-sosyal medya, sonra 54,7% ile akraba-eş dost, dördüncü sırada 54,5% ile gazete-ilan vb., beşinci sırada 26,5% ile özel istihdam bürosu arama kanalı olarak tercih edilmektedir.

Tablo 36.Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, %, 2014

Meslekler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	100,0%	99,3%	99,3%	100,0%	99,3%
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ MESLEK ELEMANI	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
BÜRO MEMURU (GENEL)	100,0%	33,2%	66,5%	66,8%	0,0%
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
SEKRETER	64,5%	35,5%	34,8%	64,4%	0,0%
HASTA DANIŞMANI	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	100,0%	0,0%	0,0%	20,0%	40,0%
RESEPSİYON ŞEFİ	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
MİSAFİR İLİŞKİLERİ GÖREVLİSİ (GUEST RELATİONS OFFİCER)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
AMBAR SORUMLUSU	100,0%	100,0%	24,6%	100,0%	0,0%
AMBARCI (OTOMOTİV)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
LOJİSTİK ELEMANI	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
MALZEME TAKİP VE DAĞITIM İŞÇİSİ	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
SEVKİYAT GÖREVLİSİ	100,0%	63,3%	36,7%	73,1%	0,0%
MUHASEBE MESLEK ELEMANI	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
ÖN MUHASEBECİ	93,9%	17,5%	52,6%	12,0%	0,0%
ÇOCUK GELİŞİMİ MESLEK ELEMANI	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
AŞÇI	92,3%	30,7%	53,9%	38,4%	0,0%
AŞÇI YARDIMCISI	90,0%	50,0%	90,0%	60,0%	0,0%
KEBAP USTASI	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPTA

Açık iş bulunan ilk 20 meslekten sadece 2 meslek için arama kanalı olarak İŞKUR tercih edilmemiştir. Bunlar bilgisayar işletmeni, akraba-eş dost tercih edilmiştir, diğeri de ambarcı (otomotiv), bu meslek için de internet-sosyal medya tercih edilmiştir. Sekreter mesleği hariç (64,5%), diğer mesleklerde İŞKUR arama kanalının oranı 90% ve üzeridir. Özel istihdam büroları arama kanalı, sadece müşteri temsilcisi ve resepsiyon görevlisi (ön büro elemanı) mesleklerinde tercih edilmiştir.

Tablo 37.Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014

Sektörler	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	13	0	13
İmalat	44	1.030	201	1.275
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	6	6	12
İnşaat	11	97	31	139
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	59	228	97	384
Ulaştırma ve depolama		15	5	20
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	26	75	83	184
Bilgi ve iletişim	0	8	614	622
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	2	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1	7	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	14	15	30
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4	78	27	109
Eğitim	6	3	9	18
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	0	17	20
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0	1	1
Diğer hizmet faaliyetleri	0	11	22	33
Genel Toplam	**154**	**1.581**	**1.135**	**2.870**

Kaynak: İPTA

Cinsiyete göre açık iş dağılımına baktığımızda toplam açık işlerin 55,1%'ini erkekler, 5,4%'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki tüm açık işler için erkekler tercih edilmiştir. Açık işlerde kadınların erkeklerden fazla olduğu sektör ise 35,3% ile eğitim sektörüdür.

Tablo 38.Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	18	28	625	671
Hizmet Ve Satış Elemanları	59	128	205	392
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	32	210	37	279
Profesyonel Meslek Mensupları	9	39	84	132
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6	599	41	646
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6	75	34	115
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	24	501	105	630
Yöneticiler	-	1	3	4
Genel Toplam	**154**	**1.581**	**1.135**	**2.870**

Kaynak: İPTA

Açık işlerde erkeklerin en fazla olduğu meslek grubu 79,5% ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılardır. Kadınların kendi içinde en fazla olduğu meslek grubu 15,1% ile hizmet ve satış elemanlarıdır. Tüm meslek gruplarında açık işlerde erkeklerin sayısı kadınlarınkinden fazladır.

Tablo 39.Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2014

Meslekler	Kadın	Erkek
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	17	247
Beden İşçisi (Genel)	0	128
Gaz Altı Kaynakçısı	1	100
Garson (Servis Elemanı)	8	29
Satış Danışmanı	28	7
Güvenlik Görevlisi	0	19
Bisküvi İmalat İşçisi	0	51
Baskıcı (Makineyle) -Cam	0	51
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	0	36
Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	0	46
Temizlik Görevlisi	22	7
Şoför-Yük Taşıma	0	39
Mermer İşçisi	0	38
Seramik İmal İşçisi	0	20
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	0	33
Kasiyer	12	2
Metal Mamuller Montaj İşçisi	0	31
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	0	28
Komi (Garson Yardımcısı)	0	5
Proses İşçisi	0	25

Kaynak: İPTA

En fazla açık iş bulunan ilk yirmi meslek içinde kadınların erkeklerden fazla tercih edildiği 3 meslek vardır. Bunlar; 36,9% ile satış danışmanı (erkeklerin oranı 9,6%), 55,6% ile temizlik görevlisi (erkeklerin oranı 17,5%) ve 39,7% ile kasiyer (erkeklerin oranı 6,6%)dir. Diğer mesleklerde erkeklerin oranı kadınlardan fazladır.

Tablo 40.Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, %, 2014

Cinsiyet	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	154	19.882	0,8%
Erkek	1.581	64.459	2,4%
Genel Toplam	**1.735**	**84.341**	**3,3%**

Kaynak: İPTA

Cinsiyete göre açık iş oranına baktığımızda erkeklerin oranı kadınların 3 katı kadardır. Açık işlerin cinsiyete göre dağılımına baktığımızda erkeklerdeki açık iş kadınlardaki açık işin 10 katı kadardır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Tablo 41. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı, 2014

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
İl-Türkiye Karşılaştırması	Eskişehir		Türkiye	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	44	1,4%	3.295	1,2%
İmalat	1.194	37,5%	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,0%	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	9	0,3%	377	0,1%
İnşaat	392	12,3%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret	518	16,3%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	63	2,0%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	210	6,6%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	519	16,3%	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,1%	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	0,2%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	63	2,0%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	50	1,6%	18.839	6,7%
Eğitim	14	0,5%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	53	1,7%	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	0,1%	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	40	1,2%	5.408	1,9%
Genel Toplam	**3.183**	**100%**	**282.704**	**100%**

Kaynak: İPTA

Türkiye ile Eskişehir'in temininde güçlük çekilen eleman sayılarındaki oranlara baktığımızda dağılımda bir benzerlik gözükmektedir. Sadece Eskişehir İli için bilgi ve iletişim sektörü bu dağılımda 16,3% gibi bir oranla farklılık oluşturmaktadır.

Tablo 42. Yıllara göre TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı, 2014

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
Eskişehir Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013		2014	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	21	0,7%	44	1,4%
İmalat	1.147	40,1%	1.194	37,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	0,2%	1	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%	9	0,3%
İnşaat	401	14,0%	392	12,3%
Toptan ve perakende ticaret	559	19,5%	518	16,3%
Ulaştırma ve depolama	154	5,4%	63	2,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	151	5,3%	210	6,6%
Bilgi ve iletişim	11	0,4%	519	16,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	5	0,2%	2	0,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	7	0,2%	5	0,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	122	4,3%	63	2,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	141	4,9%	50	1,6%
Eğitim	49	1,7%	14	0,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	57	2,0%	53	1,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	6	0,2%	3	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	26	0,9%	40	1,2%
Genel Toplam	**2.861**	**100%**	**3.183**	**100%**

Kaynak: İPTA

Eskişehir İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenler, Eskişehir'de ilk 6 ayda *3.183* meslek elemanının temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. Çalışma kapsamında ziyaret edilen imalat sektöründeki işyerlerinin *% 37,5'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir*. Başka bir deyişle, *imalat sektöründeki yaklaşık her 3 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır*.

2014 yılında temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımında ilk sırada 37,5% ile *imalat* sektörü gelmektedir. İkinci sırada 16,3% ile *bilgi ve iletişim* sektörü, üçüncü sırada 16,3% ile *toptan ve perakende ticaret* sektörü gelmektedir. 2013 yılı için ise ilk sırada yine *imalat*, ikinci sırada *toptan ve perakende ticaret* ve üçüncü sırada *inşaat* sektörü gelmektedir.

Tablo 43. TGÇM Elemanların Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, 2014

TGÇM Eleman Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı			
Meslek Grupları	TGÇM Eleman Sayısı	TGÇM Eleman Oranı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	579	18,2%	23,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	394	12,4%	13,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	195	6,1%	9,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	6	0,2%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	171	5,4%	4,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.071	33,6%	22,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	180	5,6%	4,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	586	18,4%	22,0%
Yöneticiler	1	0,0%	0,1%
Genel Toplam	**3.183**	**100%**	**3,3%**

Kaynak: İPTA

Açık iş oranı en fazla 23,4% ile büro hizmetleri meslek grubundayken temininde güçlük çekilme oranında ise 33,6% ile sanatkarlar ve ilgili işler meslek grubunun önde olduğu görülmektedir.

Tablo 44.Sektörlere Göre Toplam İşveren TGÇM İşveren Sayı ve Oranı, 2014

Sektör	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	31	12	38,0%
İmalat	480	266	55,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	1	14,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8	4	50,0%
İnşaat	490	120	24,5%
Toptan ve perakende ticaret	400	151	37,7%
Ulaştırma ve depolama	70	18	25,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	154	74	48,3%
Bilgi ve iletişim	32	10	30,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	1	16,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	4	36,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	93	29	31,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	11	18,7%
Eğitim	67	10	15,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	35	19	52,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	1	12,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	16	48,7%
Genel Toplam	**1.984**	**746**	**37,6%**

Kaynak: İPTA

Eskişehir İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, imalat, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren işverenlerin eleman temininde büyük zorluklar yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 45.Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı,2014

Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	579	7.205	8,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	394	8.346	4,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	195	9.664	2,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	6	739	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	171	8.176	2,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.071	23.371	4,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	180	6.329	2,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	586	18.865	3,1%
Yöneticiler	1	1.645	0,1%
Genel Toplam	3.183	84.341	3,8%

Kaynak: İPTA

Meslek gruplarına göre toplam çalışan sayıları dikkate alınarak yapılan incelemede ise en fazla büro hizmetlerinde çalışan elemanların temininde güçlük çekildiği görülmektedir.

Tablo 46.Yıllara göre TGÇM Dağılımı, %, 2013-2014

	Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı			
	Eskişehir	2014	Eskişehir	2013
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Müşteri Temsilcisi	15,9%	Gaz Altı Kaynakçısı	5,6%
2	Gaz Altı Kaynakçısı	4,7%	Müşteri Temsilcisi	4,0%
3	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	3,3%	Şoför-Yük Taşıma	3,1%
4	Garson (Servis Elemanı)	2,8%	Satış Danışmanı	2,5%
5	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	2,3%	Elektrikçi (Genel)	1,9%
6	Satış Danışmanı	2,3%	Sıvacı	1,8%
7	Beden İşçisi (Genel)	1,6%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,8%
8	Mermer İşçisi	1,6%	Garson (Servis Elemanı)	1,7%
9	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	1,4%	Aşçı	1,5%
10	Aşçı	1,4%	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	1,4%
11	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	1,2%	Metal Mamuller Montaj İşçisi	1,4%
12	Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	1,2%	Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	1,3%
13	İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	1,1%	Mermer İşçisi	1,3%
14	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,0%	Sıhhi Tesisatçı	1,3%
15	Elektrikçi (Genel)	1,0%	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	1,2%
16	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9%	Plastik Mamuller Montaj İşçisi	1,1%
17	Seramik İmal İşçisi	0,8%	Seramik İşçisi	1,1%
18	Nc/Cnc Tezgah Operatörü	0,8%	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	1,0%
19	Mobilya Montaj İşçisi	0,8%	Boyacı-Metal	1,0%
20	Proses İşçisi	0,8%	Mobilya Montaj İşçisi	1,0%

Kaynak: İPTA

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk on meslek sırasıyla; *Müşteri Temsilcisi, Gaz Altı Kaynakçısı Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Garson (Servis Elemanı), Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Genel), Mermer İşçisi, Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Aşçı* mesleğidir. İlk on mesleğin tüm mesleklere oranı 37,3%'dür.

Tablo 47. İşveren Büyüklüklerine Göre Sektörlerde Tüm İşverenlerin TGÇ İşverenlere Oranı, 2014

İşveren Büyüklüklerine Göre Sektörlerde Tüm İşverenlerin TGÇ İşverenlere Oranı												
ESKİŞEHİR												
	1-49			50-249			250+			İşveren Sayısı Toplamı	TGÇ İşveren Sayısı Toplamı	
Sektörler	İşveren Sayısı	TGÇ işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGÇ işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGÇ işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGÇ işveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	22	10	42,9%	7	1	14,4%	1	1	100,0%	31	12	38,0%
İmalat	351	186	53,1%	98	64	65,7%	32	15	48,2%	480	266	55,3%
Elek., gaz, buhar, ikl.	4	0	0,0%	2	1	44,4%	1	0	0,0%	7	1	14,3%
Su temini; kan., atık iyi faaliyetleri	7	3	42,9%	1	1	100,0%	0	0	0,0%	8	4	50,0%
İnşaat	464	112	24,0%	25	9	34,9%	1	0	0,0%	490	120	24,5%
Toptan ve perakende ticaret	349	128	36,7%	48	22	44,6%	2	1	50,8%	400	151	37,7%
Ulaştırma ve depolama	57	13	23,1%	12	3	27,3%	1	1	100,0%	70	18	25,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	141	67	47,4%	12	6	54,8%	1	1	100,0%	154	74	48,3%
Bilgi ve iletişim	30	9	29,6%	1	0	0,0%	1	1	100,0%	32	10	30,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	1	16,7%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	7	1	16,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	12	4	36,4%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	12	4	36,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	93	29	31,1%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	93	29	31,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	35	6	17,2%	18	4	24,1%	2	0	0,0%	56	11	18,7%
Eğitim	61	10	16,9%	4	0	0,0%	2	0	0,0%	67	10	15,4%
İnsan sağ. sos. hiz. faal.	28	15	55,6%	3	0	0,0%	4	3	74,8%	35	19	52,9%
Kültür, sanat eğlence, dinl. spor	6	1	20,0%	3	0	0,0%	0	0	0,0%	9	1	12,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	27	15	56,0%	6	1	17,2%	0	0	0,0%	33	16	48,7%
Genel Toplam	1.694	610	36,0%	241	113	46,7%	48	24	48,6%	1.984	746	37,6%

Kaynak:İPTA

Tablo 47’ ye göre aşağıdaki tespitler yapılmıştır:

1-49 çalışanı olan işyerlerinden TGÇ işverenlerin sektörel olarak oranlarına baktığımızda ilk üç sektör şöyledir;

1- 56,0% ile diğer hizmet faaliyetleri,
2- 55,6% ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri,
3- 53,1% ile imalat sanayidir.

50-249 çalışanı olan işyerlerinden TGÇ işverenlerin sektörel olarak oranlarına baktığımızda ilk üç sektör şöyledir;

1- 100% ile su temini; kanalizasyon, atık iyileştirme faaliyetleri,
2- 65,7% ile imalat sanayi,
3- 54,8% ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir.

250 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinden TGÇ işverenlerin sektörel olarak oranlarına baktığımızda ilk üç sektör şöyledir;

1- 100% ile madencilik ve taş ocakçılığı, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, bilgi ve iletişim sektörleri,
2- 74,8% ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri,
3- 50,8% ile toptan ve perakende ticarettir.

1-49 çalışanı olan işyerlerinin 36,0%’sı, 50-249 çalışanı olan işyerlerinin 46,7%’si ve 250 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin de 48,6%’sı eleman alımlarında temininde güçlük çekmektedir.

Tablo 48. Temininde Güçlük Çekme Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı, %, 2014

TGÇ Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı								
Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Müşteri Temsilcisi	98,8%	1,2%	98,8%	1,2%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	58,5%	70,5%	65,6%	17,1%	45,9%	4,2%	13,7%	1,5%
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	71,8%	91,3%	91,3%	3,9%	60,2%	26,2%	0,0%	8,7%
Garson (Servis Elemanı)	57,6%	24,7%	56,2%	15,3%	9,5%	2,4%	12,6%	16,6%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	77,3%	98,6%	84,4%	24,4%	34,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	50,5%	63,9%	52,0%	11,5%	1,4%	1,4%	0,0%	19,2%
Beden İşçisi (Genel)	32,7%	4,0%	22,5%	89,9%	28,4%	20,3%	4,1%	0,0%
Mermer İşçisi	80,8%	50,2%	50,2%	60,9%	10,9%	0,0%	0,0%	6,5%
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	7,3%	85,4%	82,9%	19,5%	4,9%	0,0%	14,6%	4,9%
Aşçı	29,2%	92,7%	85,3%	12,2%	21,8%	4,9%	12,2%	12,2%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	48,2%	97,3%	65,3%	29,4%	37,4%	0,0%	0,0%	8,2%
Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	52,2%	100,0%	86,7%	5,3%	21,2%	5,3%	0,0%	0,0%
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	36,3%	15,1%	57,5%	33,4%	21,2%	21,3%	12,1%	12,1%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	52,9%	37,4%	24,9%	37,4%	18,7%	15,9%	15,9%	3,1%
Elektrikçi (Genel)	30,0%	70,3%	56,8%	36,5%	43,4%	0,0%	6,8%	6,8%
Genel Toplam	55,7%	62,4%	71,2%	18,7%	21,6%	5,9%	4,0%	4,7%

Kaynak: İPTA

Tablo 48'deki oranlara göre aşağıda Tablo 49 oluşturulmuştur.

Tablo 49. TGÇ Nedenlerine Göre TGÇ İlk Beş Meslek, 2014

TGÇ Nedenlerine Göre TGÇ İlk Beş Meslek							
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Müşteri Temsilcisi	Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Satış Danışmanı
Mermer İşçisi	Mobilya İmalatçısı /Mobilyacı (Ahşap)	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Mermer İşçisi	Gaz Altı Kaynakçısı	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Garson (Servis Elemanı)
Mobilya İmalatçısı/ Mobilyacı (Ahşap)	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Elektrikçi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Gaz Altı Kaynakçısı	Aşçı
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Aşçı	Aşçı	Elektrikçi (Genel)	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Garson (Servis Elemanı)	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)
Gaz Altı Kaynakçısı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	Aşçı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı

Kaynak: İPTA

Tablo 49'da yer alan mesleklere baktığımızda TGÇ nedenlerine göre 8 nedenden 6 nedeni içeren meslek *plastik enjeksiyon üretim elemanıdır.* 4 nedeni içeren meslek *mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap) ve aşçı mesleğidir.* 3 nedeni içeren *meslek gaz altı kaynakçısı, pres tezgahı operatörü (kesim), akaryakıt satış elemanı (pompacı), diğer imalat ve ilgili işçilerdir.*

Tablo 50. TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı, 2014

TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı		
TGÇ Nedenleri	TGCM Isveren Sayisi	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1.773	55,7%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	1.986	62,4%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	2.265	71,2%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	595	18,7%
Önerilen ücretin az bulunması	686	21,6%
Vardiyalı çalışma olması	188	5,9%
İşyerine ulaşım zorluğu	128	4,0%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	151	4,7%

Kaynak: İPTA

TGÇ nedeni olarak yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması söyleyen işyerlerinin oranı 71,2%'dir. Daha sonra gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasını söyleyen işyerlerinin oranı 62,4%'dür. Üçüncü sırada da 55,7% ile bu meslekte işe başvuru yapılmamasını söyleyen işyerleri gelmektedir.

Tablo 51. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı Eskişehir-Türkiye Karşılaştırması, 2014

TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı Eskişehir -Türkiye Karşılaştırması				
TGÇ Nedenleri	Eskişehir	%	Türkiye	%
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1.773	55,7%	123.119	43,6%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	1.986	62,4%	201.379	71,2%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	2.265	71,2%	168.293	59,5%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	595	18,7%	56.287	19,9%
Önerilen ücretin az bulunması	686	21,6%	61.229	21,7%
Vardiyalı çalışma olması	188	5,9%	27.417	9,7%
İşyerine ulaşım zorluğu	128	4,0%	20.068	7,1%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	151	4,7%	16.883	6,0%

Kaynak: İPTA

Eskişehir'deki işyerleri için TGÇ nedeni olarak ilk sırada yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelirken Türkiye genelindeki işyerleri için ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. İkinci sıradaki tercih nedenlerine baktığımızda Eskişehir ve Türkiye genelindeki işyerlerinin ilk nedenlerinin yer değiştirdiğini görürüz. Üçüncü sırada da bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni Eskişehir ve Türkiye genelindeki işyerlerinin TGÇ nedeni olarak ortak tercihidir.

Grafik 13. TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı Eskişehir-Türkiye Karşılaştırması, %, 2014

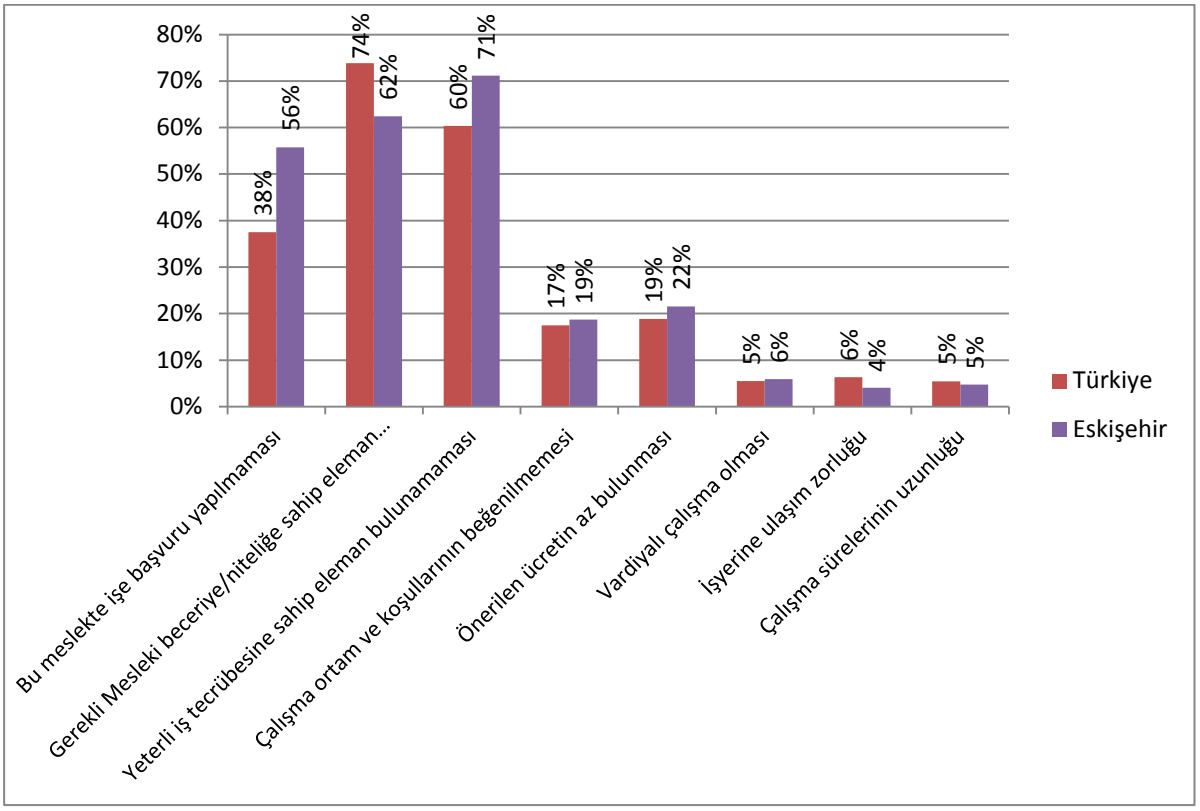

Kaynak: İPTA

Eskişehir ve Türkiye genelindeki işyerlerinin TGÇ nedenlerinin dağılımlarının birbirine benzediğini söyleyebiliriz.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Grafik 14.Net İstihdam Artışı ve Azalışı Eskişehir Türkiye Karşılaştırması, %, 2014

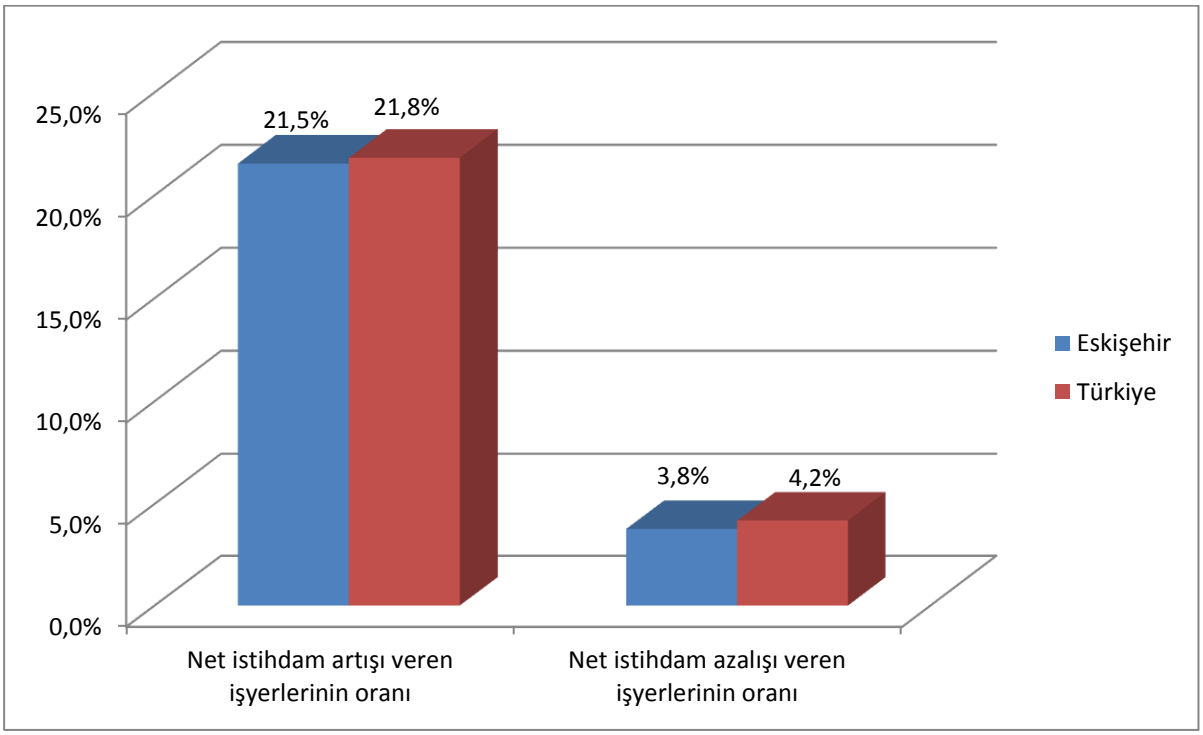

Kaynak: İPTA

Eskişehir ve Türkiye genelindeki işyerlerine ait net istihdam artışı ve azalışının dağılımları birbirine benzemektedir. Net istihdam artışı olan işyerlerinin oranı net istihdam azalışı olan işyerlerinin oranından bir hayli fazladır.

Tablo 52.Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı, 2014

Sektörler	Toplam Calisan Sayisi	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.562	88	5,6%
İmalat	43.761	2.950	6,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	610	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	246	10	4,1%
İnşaat	8.657	557	6,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	10.422	821	7,9%
Ulaştırma ve depolama	2.386	100	4,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.518	275	7,8%
Bilgi ve iletişim	1.829	863	47,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	99	11	10,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	149	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.353	67	5,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4.039	146	3,6%
Eğitim	2.200	-77	-3,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.205	25	1,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	322	15	4,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	982	21	2,2%
Genel toplam	**84.341**	**5.870**	**7,0%**

Kaynak: İPTA

Net istihdam değişimi rakamsal olarak baktığımızda sektörel olarak en fazla değişim imalat sektöründedir. Sektörlerdeki toplam çalışan sayısına göre net istihdam değişim oranına baktığımızda en fazla değişim 47,7% ile bilgi ve iletişim sektöründedir. Net istihdam değişiminde azalış olan tek sektör eğitim sektörüdür.

Tablo 53.Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı, 2014

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elem.	7.205	851	11,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	8.346	532	6,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	9.664	1.033	10,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	739	10	1,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	8.176	165	2,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	23.371	2.097	9,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6.329	185	2,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	18.865	988	5,2%
Yöneticiler	1.645	9	0,5%
Genel Toplam	**84.341**	**5.870**	**7,0%**

Kaynak: İPTA

Meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranı en fazla olan meslek grubu 11,8% ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır. En fazla net istihdam değişimi olan meslek grubu sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır.

Tablo 54.Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı (Mevsimlik İşler İçin), 2014

Sektörler	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişimi Payı	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	867	86	13,7%	9,9%
İmalat	4.069	94	15,0%	2,3%
İnşaat	2.057	185	29,5%	9,0%
Toptan ve perakende tic.	407	221	35,2%	54,3%
Ulaştırma ve depolama	212	18	2,8%	8,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	197	12	1,9%	5,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	0	0,0%	0,0%
İdari ve destek hiz. Faal.	1.489	-7	1,2%	-0,5%
Eğitim	41	4	0,7%	10,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	56	11	1,8%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	241	4	0,7%	1,8%
Genel Toplam	**9.660**	**628**	**100%**	**6,5%**

Kaynak: İPTA

Mevsimlik işler açısından net istihdam değişimi en fazla olan sektör toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Daha sonra inşaat, sonra da imalat gelmektedir. Net değişim oranlarına göre ise sıralama şöyledir; İlk sırada toptan ve perakende ticaret, sonra kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, sonra da eğitim sektörü gelmektedir.

Tablo 55. Net İstihdam Azalış ve Artışı Beklentisi Olan Meslekler, 2014

Net İstihdam Artışı Beklentisi olan Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklentisi olan Meslekler
Bisküvi İmalat İşçisi	Ayakkabı İmalatçısı
Müşteri Temsilcisi	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Beden İşçisi (Genel)	İnşaat Kalfası (Genel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Çocuk Gelişim Elemanı
İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Sınıf Öğretmeni
Paketleme İşçisi (Gıda)	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Garson (Servis Elemanı)	Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim
Gaz Altı Kaynakçısı	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Metal Mamuller Montaj İşçisi	İlaç Ve Makyaj Malzemeleri İmalat İşçileri
Şoför-Yük Taşıma	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	Cevher Hazırlama Teknikeri
Güvenlik Görevlisi	Jeoloji Mühendisi
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Satış Danışmanı	Felsefe Grubu Öğretmeni-Ortaöğretim
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Türkçe Öğretmeni
Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	Meydancı - İmalat
NC/CNC Tezgah Operatörü	Direksiyon Eğitmeni
Temizlik Görevlisi	İngilizce Öğretmeni
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Çimento Üretim Elemanı	Sekreter

Kaynak: İPTA

Net istihdam artışı beklentisi olan ilk beş meslek şöyledir; bisküvi imalat işçisi, müşteri temsilcisi, beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat) ve imalat ve ilgili işçiler (makine ile).

Net istihdam azalışı beklentisi olan ilk beş meslek şöyledir; ayakkabı imalatçısı, matematik öğretmeni-ortaöğretim, inşaat kalfası (genel), çocuk gelişim elemanı, sınıf öğretmenidir.

Tabloya baktığımızda net istihdam artışı beklentisi olan meslekler genel itibari ile imalat sektörüyle alakalı mesleklerdir. Net istihdam azalışı beklentisi olan meslekler de genel itibari ile eğitim ile alakalıdır.

Tablo 56.Mevsimlik çalışanların istihdam değişim oranı, %, 2014

	Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerinin		Toplam İşyerlerinin	
Sektörler	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı
Madencilik ve taş ocakçılığı	9,9%	13,7%	5,6%	1,5%
İmalat	2,3%	15,0%	6,7%	50,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	4,1%	0,2%
İnşaat	9,0%	29,5%	6,4%	9,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	54,3%	35,2%	7,9%	14,0%
Ulaştırma ve depolama	8,2%	2,8%	4,2%	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,9%	1,9%	7,8%	4,7%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	47,2%	14,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	10,6%	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	5,0%	1,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-0,5%	-1,2%	3,6%	2,5%
Eğitim	10,0%	0,7%	-3,5%	-1,3%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	1,1%	0,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	20,0%	1,8%	4,5%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,8%	0,7%	2,2%	0,4%
Genel Toplam	**6,5%**	**100%**	**7,0%**	**100%**

Kaynak: İPTA

Mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinin net istihdam değişim oranlarına (NİDO) baktığımızda en fazla orana sahip sektör 54,3% ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörüdür. Buna karşın toplam işyerlerinin NİDOlarına baktığımızda en fazla orana sahip olan sektör 47,2% ile bilgi ve iletişim sektörüdür.

Net değişim paylarına baktığımızda mevsimlik işyerleri için en büyük payı 35,2% ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü alırken toplam işyerleri için en büyük payı 50,3% ile imalat sektörü almaktadır.

SONUÇ

Eskişehir İşgücü Piyasası Analizi raporunun, 2014 yılında Eskişehir ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Eskişehir ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların biri işgücü talebi araştırmasının sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş iş yerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-9 kişi çalıştıran sadece bazı işyerlerini kapsamıştır. İkinci tespit ise araştırmaya çerçevesinde görüşülen işyerlerinin toplam istihdam anlamında Eskişehir özelinde beyan edilen sadece 84.341 çalışanı kapsıyor olmasıdır. 2013 yılı itibariyle Eskişehir ilinde çalışma yaşı nüfusun (15-64 yaş) 575.212 olduğu, bu nüfusun da 2013 yılı itibariyle 46,9% işgücüne katılım oranının olduğu düşünüldüğünde araştırmanın kapsamı hayli daralmış olmaktadır. Buna tarım sektörü, kayıt dışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yine de bu raporun sonuçlarına bu kısıtlılıklar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkündür.

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 33.022 kişidir. Cinsiyete göre kayıtlı işsizlere bakıldığında erkeklerin oranı 54,5% iken kadınların oranı 45,5%'dır.

İŞKUR kayıtlarına göre açık işlere baktığımızda imalat ve hizmet sektörüne ait mesleklerin ön planda olduğunu görmekteyiz.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Eskişehir ili özelinde imalat, toptan ve perakende ticaret ile bilgi ve iletişim sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş,

hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu anlamda Eskişehir ilinde bu potansiyeli yansıtan sektör bilgi ve iletişim sektörüdür. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle gelecek dönemde en yüksek istihdam artışı bekleyen işyerleri imalat sektöründedir. Net istihdam değişim paylarına baktığımızda 50,3% ile imalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. İmalat sektörünü 14,7% ile bilgi ve iletişim sektörü, 14,0% ile toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek müşteri temsilcisidir. Açık işlerin 21,1%'ini müşteri temsilcisi oluşturmaktadır. Müşteri temsilcisini 10,2% ile imalat ve ilgili işçiler (makine ile) takip etmektedir. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğer meslekler 4,8% ile Beden İşçisi (Genel), 3,7% ile Gaz Altı Kaynakçısı, 3,1% ile Garson (Servis Elemanı), 2,6% ile Satış Danışmanı, 1,8% ile Güvenlik Görevlisi, Bisküvi İmalat İşçisi, Baskıcı (Makineyle) -Cam, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)dür. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin 55,9%'unu oluşturmaktadır. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Eskişehir ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla temininde güçlük çekilen eleman sayısı sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar da yoğunlaşmıştır. Temininde en zorluk çekilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan meslekler; 15,9% ile müşteri temsilcisi, 4,7% ile gaz altı kaynakçısı, 3,3% ile plastik enjeksiyon üretim elemanı, 2,8% ile garson (servis elemanı), 2,3% ile mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap), 2,3% ile satış danışmanı, 1,6% ile beden işçisi (genel), 1,6% ile mermer işçisi, 1,4% ile fayans, seramik ve karo döşemecisi, 1,4% ile aşçıdır.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Eskişehir'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.
- İlde imalat sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde hızlı gelişen teknolojiye karşın eğitim programları düzenlenmelidir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.
- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Eskişehir'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Eskişehir İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuoyu ile paylaşmalı,
- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,
- Kurum, veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

1. TÜİK İşgücü Anketi Dinamik Veri Tabanı

2. TÜİK (2013) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları, 2013

3. Türkiye İş Kurumu, 2014 İstatistik Verileri.

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../	.....	@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. → **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	10.183
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi

faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle

edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin

ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ESKİŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Arifiye Mah. İki Eylül Cad. Ptt Çıkmazı Sok. No:9/3
Tel: 0222 230 15 28